

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ

Αιτιολογική έκθεση - Εισαγωγή

Με τον παρόντα κώδικα αναμορφώνεται εκ βάθρων το πλαίσιο αντιμετώπισης της οικονομικής αδυναμίας συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών και απαλλαγής από χρέη κάθε προσώπου, φυσικού ή νομικού, το οποίο αναλαμβάνει οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως αν η δραστηριότητα αυτή είναι επιχειρηματική ή όχι. Εξαιρούνται μόνο φορείς του Δημοσίου και χρηματοδοτικά ιδρύματα για τα οποία προβλέπονται ειδικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

Οι διαδικασίες που εισάγονται με τον παρόντα νόμο είναι επίσης εναρμονισμένες με τις διατάξεις της Οδηγίας 1023/2019 «περί πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα)» εφόσον διασφαλίζεται ότι βιώσιμες επιχειρήσεις και οι επιχειρηματίες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες θα έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικά εθνικά πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης τα οποία θα τους επιτρέψουν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους· ότι οι έντιμοι αφερέγγυοι ή υπερχρεωμένοι επιχειρηματίες θα μπορούν να απαλλάσσονται πλήρως από τα χρέη τους μετά από εύλογο διάστημα που θα τους προσφέρει μια δεύτερη ευκαιρία και ότι θα βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής από το χρέος, ιδίως περιορίζοντας τη διάρκειά τους. Περαιτέρω, κρίσιμο ρόλο στο όλο πλαίσιο αποκτά η δυνατότητα όλων των φυσικών προσώπων να απαλλαγούν από χρέη εντός τριετίας από την κήρυξη της πτώχευσης, εκτός αν ελέγχονται για δόλιες ενέργειες ή αρνούνται να συνεργαστούν με τα όργανα της πτώχευσης. Μάλιστα, στην περίπτωση που τα φυσικά πρόσωπα που πτωχεύουν εισφέρουν στην πτωχευτική περιουσία στοιχεία σημαντικής αξίας, όπως λ.χ. την κύρια κατοικία τους, η απαλλαγή επέρχεται ταχύτερα, μετά την πάροδο ενός έτους από την κήρυξη της πτώχευσης.

Το νέο πλαίσιο ενσωματώνει όλες τις διαδικασίες που αποσκοπούν είτε στην πρόληψη και αποφυγή της αφερεγγυότητας είτε στην αντιμετώπισή της. Τα βασικά του χαρακτηριστικά είναι η απλοποίηση των διαδικασιών για την επιτάχυνσή τους, η αξιοποίηση της ψηφιοποίησης με την δημιουργία ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας που δεν αποτυπώνει μόνο κάθε στάδιο της διαδικασίας χρησιμεύοντας ως τόπος δημοσίευσης των σχετικών αποφάσεων, αλλά λειτουργεί και ως μέσο επικοινωνίας των οργάνων της πτώχευσης με τα εμπλεκόμενα μέρη, αλλά και των πιστωτών για τη λήψη αποφάσεων ως συνέλευσης. Οι πλειστηριασμοί γίνονται επίσης ηλεκτρονικά με χρήση της πλατφόρμας e-auction για τη διασφάλιση της μεγαλύτερης δυνατής διαφάνειας και δημοσιότητας.

Το νέο πλαίσιο επιδιώκει στόχους που είναι κρίσιμοι για την εθνική οικονομία, αλλά και για την καλύτερη λειτουργία της εθνικής οικονομίας εντός της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς. Αποβλέπει στην ταχύτερη δυνατή επιστροφή παραγωγικών μέσων σε παραγωγικές χρήσεις. Στοχεύει στην ταχύτερη ανάκτηση απαιτήσεων από τους πιστωτές μέσω της εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας σε αγοραίες αξίες, όπως αυτές αποκαλύπτονται από τον δημόσιο πλειστηριασμό. Όπως σημειώνει εξάλλου η Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα, η

επιτάχυνση των διαδικασιών πρόληψης και αντιμετώπισης καθιστά τη χώρα ελκυστικότερη σε επενδύσεις.

Εξίσου σημαντική επιδίωξη αποτελεί η διατήρηση των βιώσιμων επιχειρήσεων μέσω της διαδικασίας εξωδικαστικού συμβιβασμού ή της διαδικασίας εξυγίανσης. Τα παραπάνω προληπτικά πλαίσια αναδιάρθρωσης είναι διαθέσιμα σε πρώιμο στάδιο και στοχεύουν στην αποφυγή της αφερεγγυότητας από φορείς ή ως προς επιχειρηματικές δραστηριότητες που, εφόσον αναδιρθρωθούν, δύναται να διατηρήσουν τη βιωσιμότητά τους διασφαλίζοντας τις θέσεις εργασίας του απασχολούμενου σε αυτές προσωπικού περιορίζοντας τις ζημιές για τους πιστωτές στην αλυσίδα εφοδιασμού και διαφυλάσσοντας την τεχνογνωσία και τις δεξιότητες, προς όφελος της οικονομίας ευρύτερα. Στις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης ο οφειλέτης διατηρεί τον έλεγχο της περιουσίας του και της λειτουργίας της επιχείρησής του, παρέχεται όμως στη διαδικασία εξυγίανσης η δυνατότητα του διορισμού, από το αρμόδιο δικαστήριο, ειδικού εντολοδόχου με συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

Στην αποφυγή της αφερεγγυότητας των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων («ΠΜΜΕ») αναμένεται να συμβάλει ειδικότερα η διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού, μια εμπιστευτική διαδικασία μεταξύ των χρηματοδοτικών φορέων, του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης που αναμένεται να διευκολύνει τη γρήγορη διαμόρφωση προτάσεων προς οφειλέτες για την αναδιάρθρωση του δανεισμού τους προς τους φορείς που συμμετέχουν στη συγκεκριμένη διαδικασία. Μεταξύ άλλων, παρέχεται η δυνατότητα διαμόρφωσης προτάσεων αναδιάρθρωσης βάσει αυτοματοποιημένου εργαλείου που θα δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών των ΠΜΜΕ που συμμετέχουν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, μέσω της οποίας διεξάγεται η διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού. Η διαδικασία αυτή είναι πλήρως εξωδικαστική και δεν προβλέπεται οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα ή δικονομικό δικαίωμα, αφενός επειδή η ανταπόκριση των πιστωτών στο αίτημα οφειλετών για ρύθμιση εναπόκειται στη διακριτική τους ευχέρεια και εξαρτάται από την αξιολόγηση των τελευταίων (κατά πλειοψηφία των συμμετεχόντων χρηματοδοτικών φορέων) και αφετέρου, προκειμένου να επιτυγχάνεται η απλοποίηση και επιτάχυνση της εμπιστευτικής αυτής διαδικασίας, η οποία, σημειωτέον, εφόσον οδηγεί σε ρυθμίσεις, επιτυγχάνει την ελάφρυνση του δανειακού βάρους του οφειλέτη, αλλά και τη βελτίωση της θέσης των τρίτων πιστωτών που έχουν πλέον απέναντί τους οφειλέτη αυξημένης φερεγγυότητας χωρίς οποιαδήποτε απώλεια ή περιορισμό των δικαιωμάτων τους. Η διαδικασία του εξωδικαστικού συμβιβασμού που είναι διαθέσιμη σε κάθε είδους οφειλέτη (νομικά και φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις και καταναλωτές) αποτελεί το πρώτο ανάχωμα για την πρόληψη της οικονομικής αδυναμίας. Ανταποκρίνεται συνεπώς στην παρότρυνση της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα προς τα κράτη μέλη να διαθέτουν στους οφειλέτες πλαίσιο αναδιάρθρωσης που να τους παρέχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν τις οικονομικές τους δυσχέρειες σε πρώιμο στάδιο, πριν καταστούν αφερέγγυοι.

Σε περιπτώσεις πιθανής αφερεγγυότητας είτε μεγαλύτερων επιχειρήσεων είτε οφειλετών για την βιωσιμότητα των οποίων απαιτούνται παρεμβάσεις πέραν της διαγραφής απαιτήσεων ή και του διακανονισμού τους, διατίθεται το προληπτικό πλαίσιο της εξυγίανσης, το οποίο έχει προσαρμοσθεί στις διατάξεις της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα. Οι διαδικαστικές προσαρμογές, πέραν της εναρμόνισης με τους ενωσιακούς κανόνες, αποσκοπούν στην επιτάχυνση της διαδικασίας εξυγίανσης, στη δυνατότητα ανταπόκρισης της διαδικασίας στα ποικίλα αίτια οικονομικής αδυναμίας, αλλά και την αντιμετώπιση του προβλήματος της καταχρηστικής συμπεριφοράς συντελεστών που αντιτίθενται στην εφαρμογή της συμφωνίας εξυγίανσης, παρά το γεγονός ότι τα οικονομικά συμφέροντά τους δεν βλάπτονται από αυτήν. Ειδική μέριμνα έχει ληφθεί για την συμμετοχή του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής

Ασφάλισης στις συμφωνίες εξυγίανσης, με τη ρητή πρόβλεψη κανόνων και κριτηρίων για τη συναίνεσή τους. Τέλος, παρέχονται οι απαραίτητες διευκρινίσεις για την προστασία δικαιωμάτων των εργαζομένων σε επιχειρήσεις που εξυγιαίνονται. Η διευκόλυνση της απαλλαγής των επιχειρηματιών από τα χρέη τους αποτρέπει τον αποκλεισμό τους από την αγορά εργασίας και τους προσφέρει τη δυνατότητα να κάνουν ένα νέο επιχειρηματικό ξεκίνημα, διδασκόμενοι από τις εμπειρίες του παρελθόντος. Αντιστοίχως σημαντική είναι και η απαλλαγή των λοιπών οφειλετών από τα χρέη τους, καθώς τους επιτρέπει την κοινωνική και οικονομική επανένταξη χωρίς το βάρος οφειλών στις οποίες αδυνατούν να ανταπεξέλθουν. Η υπερχρέωση των καταναλωτών είναι επίσης ζήτημα μείζονος οικονομικής και κοινωνικής σημασίας που συνδέεται στενά με την ανάγκη περιορισμού της υπερχρέωσης εν γένει καθώς μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις, δεν μπορεί να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ επιχειρηματικών και εξω-επιχειρηματικών χρεών.

Συνοπτικά, ο νέος κώδικας επιδιώκει τη συνολική πρόληψη και αντιμετώπιση της υπερχρέωσης και ανταποκρίνεται και στο θέμα αυτό τόσο στις επιταγές όσο και στις συστάσεις της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα.

Στη συνέχεια γίνεται ειδική αναφορά στα σημεία ουσιώδους διαφοροποίησης των προτεινομένων ρυθμίσεων από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει την αφερεγγυότητα, καθώς και στη σχετική αιτιολογία και σκοπιμότητα των ρυθμίσεων αυτών.

Άρθρο 1

Στον σκοπό του νέου Κώδικα αναδεικνύεται η κρισιμότητα της ταχείας αντιμετώπισης της πτώχευσης για την αποφυγή της απαξίωσης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και τη βέλτιστη, μέσω αυτών, εξυπηρέτηση των απαιτήσεων των πιστωτών. Ταυτοχρόνως, η ταχεία εκκαθάριση εξυπηρετεί και ένα ευρύτερο οικονομικό συμφέρον, την ταχεία επιστροφή παραγωγικών μέσων σε δυναμικά παραγωγικές χρήσεις. Αναγνωρίζεται ότι η ρευστοποίηση λειτουργικών συνόλων θα διατηρεί τουλάχιστον μέρος της άυλης αξίας μιας επιχείρησης και, μέσω της διάθεσής της, θα βελτιώνει την ανάκτηση των πιστωτών, αλλά και θα περιορίζει τις απώλειες του παραγωγικού δυναμικού της εθνικής οικονομίας. Σημειώνεται ότι ο περιορισμός των αρνητικών συνεπειών της πτώχευσης εξυπηρετείται και από την απαλλαγή των πτωχών από τα χρέη τους και τη δυνατότητα που αυτό τους παρέχει να επανενταχθούν σε οικονομικές δραστηριότητες.

Άρθρο 2

Μια από τις κρίσιμες ρυθμίσεις του νέου Κώδικα είναι η διεύρυνση της πτωχευτικής ικανότητας σε κάθε φυσικό πρόσωπο. Παρέχεται δε η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να εισηγηθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την περαιτέρω διεύρυνση της ομάδας των προσώπων με πτωχευτική ικανότητα για να συμπεριλάβει νομικά πρόσωπα που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, αλλά ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Η πτώχευση αναγνωρίζεται ως διαδικασία για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής αδυναμίας και υπερχρέωσης καθώς οι συνθήκες της σύγχρονης οικονομικής ζωής και ειδικά η διεύρυνση της χρήσης πιστώσεων εκθέτουν στον κίνδυνο της αδυναμίας εξυπηρέτησης οικονομικών υποχρεώσεων μια συνεχώς διευρυνόμενη ομάδα προσώπων. Η εξαίρεση προσώπων του δημοσίου τομέα αλλά και ειδικών κατηγοριών επιχειρήσεων που διέπονται από ειδικές διατάξεις, είναι συνεπής τόσο με την προϋφιστάμενη εθνική νομοθεσία, όσο και με τις εξαιρέσεις από τις πτωχευτικές και

προληπτικές διαδικασίες που προβλέπονται στην Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα.

Άρθρο 3

Το άρθρο 3 εισάγει τεκμήριο παύσης πληρωμών για τη διευκόλυνση της δικαστικής κρίσης.

Άρθρο 4

Η τοπική αρμοδιότητα του πτωχευτικού δικαστηρίου εξαρτάται από την περιφέρεια στην οποία ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του ή, για τα φυσικά πρόσωπα χωρίς εμπορική ιδιότητα, την κύρια κατοικία του. Σημαντική μεταρρύθμιση του νέου κώδικα είναι ότι αρμόδια δικαστήρια για πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου είναι τα ειρηνοδικεία, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 99 του κώδικα. Για τις λοιπές πτωχεύσεις διατηρείται η αρμοδιότητα του πολυμελούς πρωτοδικείου.

Άρθρο 5

Ο νέος κώδικας προβλέπει δύο εναλλακτικές μορφές πτωχευτικής εκκαθάρισης, την εκκαθάριση των στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας κατ' ιδίαν ή με διάθεση των στοιχείων σε λειτουργικά σύνολα (σε συνδυασμό ή χωρίς την κατ' ιδίαν εκποίηση). Το αίτημα για την εκποίηση λειτουργικών συνόλων υποβάλλεται ως μέρος της αίτησης ή με πρόσθετη παρέμβαση κατά την εκδίκασή της και αποφασίζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο κατά την κήρυξη της πτώχευσης. Ο νόμος θέτει τις ελάχιστες προϋποθέσεις υποστήριξης του αιτήματος εκποίησης λειτουργικών συνόλων, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και ελάχιστο ποσοστό ενέγγυων πιστωτών για την αποφυγή καταχρηστικών αιτήσεων που αποσκοπούν στην παρακώλυση της άσκησης των δικαιωμάτων των ενέγγυων πιστωτών, καθώς και τα στοιχεία βάσει των οποίων εξετάζεται η πλήρωση των παραπάνω προϋποθέσεων.

Το άρθρο προσδιορίζει επίσης το περιεχόμενο της αίτησης πτώχευσης από τον οφειλέτη και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Σημειώνεται ότι ο αιτών δεν υποχρεούται να καταθέσει πιστοποιητικά δημοσίων υπηρεσιών, αλλά παρέχει στο δικαστήριο και στους διαδίκους πρόσβαση στη σχετική πληροφόρηση.

Σημαντική τροποποίηση αποτελεί η πρόβλεψη για την υπόδειξη συνδίκου με την υποβαλλόμενη αίτηση, καθώς και την έγγραφη δήλωση του υποψήφιου συνδίκου ότι αποδέχεται τον διορισμό και ότι δεν υφίσταται κώλυμα ως προς τον διορισμό του. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκονται η επιτάχυνση της ανάληψης του έργου του από τον σύνδικο και η αποφυγή της αποποίησης διορισμού από σύνδικο που συχνά παρατηρείται στην πράξη και προκαλεί εμπλοκή στην εξέλιξη της διαδικασίας, αλλά και επιβάρυνση των δικαστηρίων που καλούνται να προβούν σε νέο διορισμό.

Άρθρο 7

Εκτός της απόφασης περί εκποίησης συνόλων ενεργητικού, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα, και πιθανολογείται από το δικαστήριο ότι θα συμβάλει στη βελτιωμένη ανάκτηση των πιστωτών, η απόφαση περιλαμβάνει τον διορισμό εισηγητή και συνδίκου και τη σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας. Το δικαστήριο ορίζει επίσης την ημερομηνία παύσης πληρωμών, για την οποία εισάγεται μαχητό τεκμήριο ότι προηγείται τριάντα ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πτώχευσης ή, σε περίπτωση που αιτών είναι ο οφειλέτης και επικαλείται επαπειλούμενη παύση πληρωμών, η ημέρα υποβολής της αίτησης πτώχευσης. Διατηρείται όμως ο περιορισμός που υφίσταται στην τρέχουσα νομοθεσία ότι η απώτατη ημερομηνία παύσης πληρωμών απέχει δύο έτη από την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης.

Άρθρο 10

Το άρθρο 10 ρυθμίζει τα περί δημοσιότητας των αποφάσεων και πράξεων που αφορούν στην πτώχευση και προβλέπει ότι κάθε σχετική δημοσίευση ή καταχώρηση γίνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας και για τις επιχειρήσεις επιπροσθέτως στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ). Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή δημοσιότητα των σχετικών ενεργειών με την καταχώρησή τους σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, αλλά και η ενημέρωση των συναλλασσόμενων μέσω του ΓΕΜΗ. Ειδικότερα θέματα του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας ρυθμίζονται στο άρθρο 163 του κώδικα. Σημειώνεται επίσης ότι και στο σημείο αυτό ο κώδικας υλοποιεί την υποχρέωση που θεσπίζει η Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα για την παροχή της δυνατότητας χρήσης εξ αποστάσεων μέσω ηλεκτρονικών επικοινωνιών τόσο για την ενημέρωσή των τρίτων όσο και για την εξέλιξη των σχετικών διαδικασιών και τη διεκπεραίωση των διαδικαστικών σταδίων της πτώχευσης.

Άρθρο 12

Το άρθρο 12 ρυθμίζει τα προληπτικά μέρα που διατάζει το δικαστήριο για τη διασφάλιση της πτωχευτικής εκκαθάρισης. Σημειώνεται ιδίως ότι τα προληπτικά μέτρα δεν καταλαμβάνουν την άσκηση των δικαιωμάτων των ενέγγυων πιστωτών, εκτός εάν ζητείται η εκκαθάριση λειτουργικών συνόλων και το υπέγγυο στοιχείο αποτελεί μέρος λειτουργικού συνόλου ή κλάδου. Επιδιώκονται με τον τρόπο αυτό τόσο η επιτάχυνση της ρευστοποίησης όσο και η αποτροπή της καταχρηστικής επίκλησης της προστασίας της πτωχευτικής διαδικασίας. Ορίζεται περαιτέρω ότι η παροχή προληπτικής προστασίας συνεπάγεται την αυτοδίκαιη άρση κάθε προστασίας από τον ν. 3869/2010 και τον ν. 4605/2019 καθώς και την κατάργηση κάθε σχετικής εκκρεμούς διαδικασίας.

Άρθρο 17

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 15 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με μία όμως σημαντική προσθήκη. Ο οφειλέτης, φυσικό πρόσωπο, δεν χάνει την άδεια ασκήσεως επαγγέλματός του, μια ρύθμιση που συνάδει με το γενικότερο πνεύμα του παρόντος κώδικα, για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στον οφειλέτη, με σκοπό τη γρήγορη επιστροφή του στην παραγωγική διαδικασία και τη δημιουργία μεταπτωχευτικής περιουσίας, ώστε να απαλλαγεί από τα χρέη του.

Άρθρο 18

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 16 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με μερικές σημαντικές, όμως, αλλαγές. Ειδικότερα στην παράγραφο 2 εισάγεται η καινοτομία να ανήκει στην πτωχευτική περιουσία το μέρος του ετήσιου εισοδήματος του πτωχού που υπερβαίνει τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 5. Η αλλαγή αυτή προτείνεται με σκοπό να αποφευχθούν φαινόμενα καταστρατήγησης της πτωχευτικής διαδικασίας, από πρόσωπα που, ενώ δεν έχουν αξιοσημείωτη κινητή ή ακίνητη περιουσία, αντίθετα έχουν μεγάλα εισοδήματα, με αποτέλεσμα, ενώ είναι πτωχοί και χωρίς επαρκή περιουσία να εξοφλήσουν τους πιστωτές τους, αυτοί να ζουν πλουσιοπάροχα. Αντίθετα η ρύθμιση αυτή δίνει κίνητρο στον πτωχό να εργάζεται και να δημιουργήσει μεταπτωχευτική περιουσία, που θα οδηγήσει γρηγορότερα στην πτωχευτική απαλλαγή του. Στην παράγραφο 3, προβλέπεται εξαίρεση από τον κανόνα της παραγράφου 2, και εξαιρούνται τα ετήσια εισοδήματα του πτωχού από την πτωχευτική περιουσία, όταν η πτωχευτική περιουσία περιέχει περιουσία του πτωχού που υπερβαίνει το 10% των χρεών του και είναι αξίας άνω των 100.000 ευρώ, πρέπει δε να μην έχει αποκτηθεί στη διάρκεια των δώδεκα μηνών προ της υποβολής της αίτησης πτώχευσης. Σε

περίπτωση που οι τρεις αυτές προϋποθέσεις συντρέχουν αθροιστικά, κρίνεται ότι το να συμπεριληφθούν και τα ετήσια εισοδήματα του πτωχού στην πτωχευτική περιουσία είναι εξαιρετικά επαχθές γι' αυτόν. Σε περίπτωση, δε, που τα εισοδήματα του πτωχού μεταβληθούν, είτε προς το καλύτερο, είτε προς το χειρότερο, προβλέπεται στην παράγραφο 4 δυνατότητα αλλαγής του σχεδίου περιοδικών πληρωμών, με απόφαση του εισηγητή, ο οποίος μπορεί να κρίνει ως ουσιώδη μεταβολή και αυτή που δεν υπερβαίνει το ποσοστό 35% (που τίθεται ως τεκμήριο). Επίσης με την παράγραφο 6, κατόπιν του πέρατος της ισχύος του ν. 3869/2010 ανήκει πλέον στην πτωχευτική περιουσία και η πρώτη κατοικία του οφειλέτη. Τέλος στην παράγραφο 10 ρυθμίζεται πλέον ρητά η τύχη των μελλοντικών απαιτήσεων του οφειλέτη, σε περίπτωση εκχώρησης αυτών προ της πτωχεύσεως.

Άρθρο 20

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 18 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με μία αλλαγή. Ειδικότερα η ανάθεση στον οφειλέτη απαιτεί πλέον τη συναίνεση της συνέλευσης των πιστωτών, οι οποίοι αποκτούν πλέον ενεργό ρόλο στη λήψη μίας σημαντικής απόφασης για το μέλλον της πτώχευσης. Επίσης καταργείται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του υφιστάμενου άρθρου 18 κατόπιν της κατάργησης του σταδίου της ένωσης των πιστωτών.

Άρθρο 22

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 21 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα. Σε αυτό προστίθεται παράγραφος 2 που ορίζει ότι ο χρόνος γέννησης των πτωχευτικών χρεών προς το Δημόσιο δεν συνδέεται με τον χρόνο βεβαίωσής τους αλλά με τον χρόνο που πράγματι αυτά δημιουργήθηκαν. Η πρώην παράγραφος 2 αναριθμείται σε παράγραφο 3 και προστίθεται παράγραφος 4 που δίνει τον ορισμό του ομαδικού πιστωτή.

Άρθρο 23

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 22 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με αναρίθμηση του άρθρου 96 στο οποίο παραπέμπει, αντί του παλαιού 153, στο οποίο ρυθμίζονται τα σχετικά με τον πίνακα διανομής.

Άρθρο 25

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 24 παρ.1 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, επεκτείνει όμως την παύση της τοκογονίας, στην οποία προσθέτει και τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, σε όλους τους πιστωτές. Σκοπός της ρύθμισης είναι η απάλειψη της διάκρισης υπέρ των ενέγγυων πιστωτών δεδομένου ότι η πτώχευση πλέον θα ολοκληρώνεται σε πολύ συντομότερο χρονικό διάστημα. Καταργείται επίσης το άρθρο 24 παρ. 2, κατόπιν της κατάργησης των ρυθμίσεων περί του σχεδίου αναδιοργάνωσης.

Άρθρα 26

Το άρθρο αυτό βασίζεται στο άρθρο 25 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, εξειδικεύοντας και αναπτύσσοντας με λεπτομέρεια τις πράξεις φορολογικής φύσεως στις οποίες επεκτείνεται η αναστολή ατομικών καταδιώξεων κατά του πτωχού, ήτοι τα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και τα μέτρα διασφάλισης της οφειλής κατά τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4174/2013 και του άρθρου 42 του ν. 4557/2018, επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο στις εργασίες της πτώχευσης να προχωρήσουν απρόσκοπτα. Επίσης ορίζει ότι σε περιπτώσεις κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, τα μη γεννημένα δικαιώματα του κατάσχοντος δεν επηρεάζονται από την πτώχευση. Στην αναστολή των ατομικών καταδιώξεων περιλαμβάνονται και τα περιγραφόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1

ασφαλιστικά μέτρα, εκτός εάν με αυτά διευκολύνεται το έργο της πτώχευσης με την αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης, τεχνολογικού ή εν γένει εξοπλισμού της που ενέχει τον κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη.

Άρθρο 27

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 26 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με τις εξής αλλαγές: α) Δεν απαιτείται πλέον η παραίτηση του ενέγγυου πιστωτή από το προνόμιο ή την ασφάλειά του, προκειμένου να ικανοποιηθεί από την πτωχευτική περιουσία, β) αντιστρέφεται η λειτουργία της αναστολής σε σχέση με την παλαιά παρ. 3 του άρθρου 26. Εν προκειμένω για διάστημα εννέα μηνών από την κήρυξη της πτώχευσης, δεν ισχύει η αναστολή ως προς τους ενέγγυους πιστωτές, δίνοντας τους την ευκαιρία, σε αυτό το χρονικό διάστημα, να αποφασίσουν αν θα εκποιήσουν το υπέγγυο στοιχείο ή αν θα ενταχθούν στην πτωχευτική διαδικασία. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση που στην πτωχευτική απόφαση προβλέπεται η εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων (κλάδων) αυτής και εφόσον το περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου έχει παραχωρηθεί ασφάλεια αποτελεί μέρος του υπό εκποίηση περιουσιακού συνόλου, οπότε η αναστολή ισχύει από την έναρξη της πτώχευσης και για τους ενέγγυους πιστωτές.

Άρθρο 28

Η παρ. 1 του παρόντος επαναλαμβάνει την παρ. 1 του άρθρου 27 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα. Στην παρ. 2 προστίθεται η αυτονόητη συνέχιση της ευθύνης συνοφειλέτη και εγγυητή, αν η απαίτηση του πιστωτή δεν ικανοποιήθηκε από την πτωχευτική διαδικασία ενώ η παρ. 3 ουσιαστικά επαναλαμβάνει την παρ. 2 του παλαιού άρθρου 27, δίνοντας έμφαση στο πότε μπορεί ο συνοφειλέτης εις ολόκληρον και ο εγγυητής να συμμετέχουν στην πτώχευση, αν ικανοποιήσουν τον πιστωτή, ήτοι αν ο τελευταίος δεν έχει αναγγείλει την απαίτηση.

Άρθρο 29

Εισάγεται εδώ μία σημαντική αλλαγή στις συνέπειες της πτώχευσης ως προς τις συμβάσεις. Σε αντίθεση με τις ρυθμίσεις του προηγούμενου Κώδικα (άρθρο 28), όπου, κατ' αρχάς οι εκκρεμείς αμφοτεροβαρείς συμβάσεις διατηρούσαν την ισχύ τους, τώρα η κήρυξη της πτώχευσης προκαλεί την αυτόματη και αζήμια λύση όλων των εκκρεμών και διαρκών συμβάσεων του οφειλέτη, εκτός εάν εντός εξήντα ημερών ο σύνδικος κρίνει ότι εξυπηρετούν την ομαλή εξέλιξη των εργασιών της πτώχευσης ή τη βελτίωση της αξίας ρευστοποίησης στοιχείων του ενεργητικού. Η ρύθμιση αυτή δίνει μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια στον σύνδικο και είναι επωφελής για την αποτελεσματικότερη διοίκηση της πτωχευτικής περιουσίας.

Σημαντική είναι η διάκριση που εισάγεται ως προς τον χειρισμό των συμβάσεων μεταξύ της εκποίησης των κατ' ιδίαν στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας, οπότε ισχύει η αυτοδίκαιη λύση των συμβάσεων, δεδομένου ότι η πτώχευση δεν αποσκοπεί στη διατήρηση της λειτουργίας της επιχείρησης του πτωχού, και της εναλλακτικής εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας σε λειτουργικά σύνολα, οπότε η δυνατότητα διατήρησης κάποιων συμβάσεων καθίσταται αναγκαία και ισχύουν οι διατάξεις των επομένων άρθρων.

Άρθρο 30

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 29 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με κάποιες αλλαγές. Στην παρ. 1 δεν απαιτείται πλέον η άδεια του εισηγητή, στην παρ. 2 η προθεσμία για

την άσκηση του δικαιώματος εκπλήρωσης αυξάνεται σε τριάντα ημέρες ενώ καταργείται και η παρ. 3.

Άρθρο 31

Εισάγεται στο άρθρο αυτό η υποχρέωση του συνδίκου να συνάπτει συμβάσεις μόνο όταν αυτές συνδέονται με τις τρέχουσες εργασίες της πτώχευσης και να τις δημοσιεύει, καθώς και η δυνατότητα καταγγελίας τους, από τη συνέλευση των πιστωτών εντός συντόμου προθεσμίας. Κατά τα άλλα επαναλαμβάνεται το παλαιό άρθρο 30.

Άρθρο 34

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 33 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με τις εξής προσθήκες και αλλαγές: Στην παρ. 1 ορίζεται ότι η σύμβαση μεταβιβάζεται ως σύνολο με οιονεί καθολική διαδοχή, πλην των πτωχευτικών πιστωμάτων ενώ απαλείφεται το κριτήριο του να είναι η μεταβίβαση συμφέρουσα για τους πιστωτές, ως αυτονόητη αρχή που διέπει όλες τις ενέργειες του συνδίκου, η εφαρμογή της οποίας εναπόκειται στους διαχειριστές αφερεγγυότητας λόγω της ειδικής τους γνώσης και εμπειρίας.

Άρθρο 35

Η θεμελιώδης αλλαγή του άρθρου 29 περί αυτόματης και αζήμιας λύσης όλων των εκκρεμών και διαρκών συμβάσεων του οφειλέτη εισάγεται και στο άρθρο αυτό. Ο σύνδικος, με σύμφωνη γνώμη και του εισηγητή αλλά και της συνέλευσης των πιστωτών, έχει τη δυνατότητα, όχι να διατηρήσει την παλαιά σύμβαση, αλλά να συνάψει νέα σύμβαση ορισμένου χρόνου με εργαζομένους, με τους ίδιους όρους που υπήρχαν στην σύμβαση προ της κήρυξης της πτώχευσης. Επιτυγχάνονται έτσι εξοικονόμηση πόρων, ευελιξία στις επιλογές του συνδίκου και επιτάχυνση της πτώχευσης. Το παλαιό άρθρο 34 παρ. 3 καταργείται ενώ οι παρ. 2 και 3 επαναλαμβάνουν τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 34 του υφιστάμενου Κώδικα.

Άρθρο 36

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 35 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με κατάργηση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2.

Άρθρο 41

Το άρθρο αυτό τροποποιεί το παλαιό άρθρο 40 παρ. 1, αφού πλέον την αίτηση διεκδίκησης κρίνει με διάταξη του ο εισηγητής και όχι ο σύνδικος, ενώ δεν προβλέπεται πλέον προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο.

Άρθρο 42

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 41 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, επεκτείνοντας όμως τη δυνατότητα ανάκλησης, για τις πράξεις υποχρεωτικής ανάκλησης και σε αυτές που τελέσθηκαν εντός του προηγούμενου από την ύποπτη περίοδο εξαμήνου.

Άρθρο 43

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 42 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του νομοθετικού διατάγματος της 17ης.7/13ης.8.1923, για τις πράξεις της παρ. 4.

Άρθρο 44

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 43 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, όσον όμως αφορά τα συγγενικά πρόσωπα του οφειλέτη της παρ. 2, η δυνατότητα ανάκλησης επεκτείνεται,

προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα δόλιας συμπαιγνίας, και όταν τα πρόσωπα της παρ. 2 ήταν πιστωτές ή αντισυμβαλλόμενοι του οφειλέτη, οι οποίοι διενέργησαν εμπορικές πράξεις και λοιπές συναλλαγές με οικονομικούς και άλλους όρους που βρίσκονταν σε προφανή και ουσιώδη απόκλιση από τους τρέχοντες όρους συναλλαγών κατά τη στιγμή διενέργειάς τους.

Άρθρο 45

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 44 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, προστίθεται δε παρ. 2 στην οποία ορίζεται ότι η κήρυξη της πτώχευσης δεν θίγει το δικαίωμα των πιστωτών να ασκήσουν παυλιανή αγωγή κατά τα άρθρα 939 επ. ΑΚ, επεκτείνοντας έτσι και νομοθετικά την προστασία των πιστωτών, με υποχρέωση του συνδίκου για ενημέρωση του πιστωτή για κάθε σχετική δυνητικά παράνομη απαλλοτρίωση.

Άρθρο 46

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 45 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με τις εξής αλλαγές: Ορίζεται ρητά ότι στις συνηθισμένες πράξεις της παρ. 1 συμπεριλαμβάνονται οι δεδουλευμένες αποδοχές εργαζομένων, κάτι άλλωστε που δεν αμφισβητείτο θεωρητικά και νομολογιακά, οι πράξεις της παρ. 2 μπορεί και να γίνουν εκτός της ύποπτης περιόδου, αρκεί να μην απέχουν παραπάνω από δύο έτη από την κήρυξη της πτώχευσης, προστίθεται παρ. 4 που περιλαμβάνει τις πράξεις που ήταν εύλογες και άμεσα αναγκαίες για τη διαπραγμάτευση (ανεπιτυχούς) συμφωνίας εξυγίανσης, ενώ οι πράξεις της παρ. 5 μπορεί να αφορούν και τη συμφωνία εξωδικαστικού συμβιβασμού.

Άρθρο 50

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 49 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με επεξηγηματική προσθήκη στην παρ. 1.

Άρθρο 52

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 51 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με την αλλαγή ότι η παραγραφή αρχίζει να τρέχει και από τη γνώση του πιστωτή για την ανακαλούμενη πράξη.

Άρθρο 53

Το άρθρο αυτό αποτελεί νέα προσθήκη και ορίζει ότι τη λύση των νομικών προσώπων επιφέρουν αφενός η πτώχευσή τους, εφόσον δεν προβλέπεται πλέον η συνέχιση της δραστηριότητάς τους κατόπιν του πέρατος της πτωχευτικής διαδικασίας και αφετέρου η απόρριψη της αιτήσεως πτωχεύσεως λόγω έλλειψης ενεργητικού, εφόσον στην περίπτωση αυτή η διατήρησή τους δεν έχει καμία οικονομική σημασία και, αν συνεχιστεί, θα οδηγήσει στην παραοικονομία προς βλάβη του κοινωνικού συνόλου. Αρμοδιότητα για την υποβολή της αίτησης στα νομικά πρόσωπα έχει το όργανο της διοίκησης, το οποίο διατηρείται μέχρι του πέρατος της πτωχεύσεως.

Άρθρο 54

Με το άρθρο αυτό εισάγεται η αρχή της αστικής ευθύνης των μελών του οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 5 στα οποία ο νόμος δεν προβλέπει εις ολόκληρον ευθύνη των εταίρων, για τη μη έγκαιρη υποβολή της αίτησης πτώχευσης εντός της προθεσμίας των τριάντα ημερών του άρθρου 5 παρ. 3, από την ημέρα παύσης των πληρωμών, έστω και από αμέλεια. Σκοπός του άρθρου είναι να μειωθεί ο αριθμός των εταιρειών που, ενώ τελούν σε παύση πληρωμών και δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους, εξακολουθούν να λειτουργούν παρασιτικά (zombie

companies), προκαλώντας τεράστια προβλήματα στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας και ενισχύοντας την παραοικονομία. Η ευθύνη μάλιστα επεκτείνεται και στα πρόσωπα που επηρέασαν τα μέλη της διοίκησης για τη μη έγκαιρη υποβολή της αίτησης.

Η αστική ευθύνη των παρ. 1 και 2 αίρεται, εφόσον η καθυστέρηση υποβολής της αίτησης οφείλεται σε απόπειρα αποφυγής της αφερεγγυότητας μέσω διαπραγματεύσεων για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης του οφειλέτη με γνώμονα την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των πιστωτών, των μετόχων ή εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων μερών. Η διάταξη αυτή απηχεί την πρόβλεψη της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα ότι η λήψη μέτρων για την αποφυγή της αφερεγγυότητας περιλαμβάνεται στα καθήκοντα της διοίκησης του οφειλέτη, αλλά και διασφαλίζει ότι τα μέλη της διοίκησης του οφειλέτη δεν αποθαρρύνονται από την άσκηση εύλογης επιχειρηματικής κρίσης ή την ανάληψη εύλογων επιχειρηματικών κινδύνων, ιδίως όταν αυτό θα ενίσχυε τις πιθανότητες επιτυχίας της αναδιάρθρωσης δυνητικά βιώσιμης επιχειρηματικής δραστηριότητάς του.

Επίσης εισάγεται και η αρχή της αστικής ευθύνης των ίδιων ως άνω μελών της διοίκησης και των προσώπων που τους επηρέασαν, για την περιέλευση του νομικού προσώπου σε κατάσταση παύσης πληρωμών, όταν αυτή προκλήθηκε από δόλο ή βαρεία αμέλεια. Σκοπός του άρθρου είναι η πρόληψη και αποφυγή δολίων συμπεριφορών που οδηγούν μία υγιή εταιρεία σε κατάσταση πτώχευσης, συνήθως προς όφελος των διοικούντων της, με αποτέλεσμα τη δυσλειτουργία της αγοράς και τη νόθευση του ανταγωνισμού. Οι αξιώσεις των παρ.1, 2 και 4, όταν οφείλονται σε αμελή συμπεριφορά έστω και βαρεία, παραγράφονται μετά την πάροδο τριετίας από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξη, όταν όμως υπάρχει δόλος, η παραγραφή είναι δεκαετής.

Άρθρο 56

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 53 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, σύμφωνα και με τις αλλαγές στο άρθρο 4 και η αρμοδιότητα του πτωχευτικού δικαστηρίου γίνεται πιο συγκεκριμένη.

Άρθρο 57

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 54 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με την αλλαγή ότι οι κύριες παρεμβάσεις ασκούνται με δικόγραφο και προκατάθεση τουλάχιστον τρεις ημέρες πριν από τη δικάσιμο και υποχρεωτική συνεκδίκαση τους με την κύρια αίτηση. Η αλλαγή αυτή έγινε με σκοπό να αποτρέψει τον αιφνιδιασμό των αρχικών διαδίκων αλλά και του δικαστηρίου, με ογκωδέστατα, πολλές φορές, δικόγραφα κυρίων παρεμβάσεων, τα οποία κατατίθεντο στο ακροατήριο. Επίσης με τη ρύθμιση της υποχρεωτικής συνεκδίκασης, αποφεύγεται η παρέλκυση της διαδικασίας με την αναβολή της υπόθεσης κάθε φορά που κατατίθεται παρέμβαση. Στη 2η παράγραφο, καταργήθηκε η «ευχή» για έκδοση απόφασης εντός δεκαπέντε ημερών, που ούτε νομικά δεσμευτική ήταν, ούτε και ρεαλιστική, ειδικά στα μεγάλα δικαστήρια της χώρας, στα οποία εκκρεμεί μεγάλος όγκος υποθέσεων.

Άρθρο 59

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 58 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα σύμφωνα και με τις αλλαγές στο άρθρο 4, ενώ σε όλα τα πρωτοδικεία ως εισηγητής ορίζεται πλέον πρωτοδίκης και όχι πρόεδρος πρωτοδικών. Ο τρόπος επιλογής των εισηγητών ανήκει στη διακριτική ευχέρεια εκάστου δικαστηρίου και βασικό προσόν που ζητείται είναι η προηγούμενη εμπειρία σε πτωχεύσεις, συμπεριλαμβανομένης και της τυχόν μετεκπαίδευσης σε θέματα πτωχεύσεων.

Άρθρο 60

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 59 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με την αλλαγή ότι ο εισηγητής υποβάλλει εισήγηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο ως προς την αποδοχή ή μη της αίτησης μετά το κλείσιμο του φακέλου. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στη διευκόλυνση της κρίσης του πτωχευτικού δικαστηρίου. Τέλος το ότι ο εισηγητής προεδρεύει στη συνέλευση των πιστωτών προβλέπεται πλέον στο άρθρο 79 παρ. 4.

Άρθρο 61

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 60 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα και απλοποιείται η παρ. 1 εφόσον ορίζεται ρητά στον Κώδικα επί ποιων ζητημάτων αποφαίνεται και τότε παρέχει τις προβλεπόμενες άδειες. Καταργείται επίσης η προθεσμία των τριών ημερών, για λήψη απόφασής του, η οποία συχνά δεν τηρείτο και δεν είχε καμία νομική δεσμευτικότητα ενώ δίνεται διακριτική ευχέρεια στον εισηγητή για τον τρόπο εκδίκασης των ενώπιόν του διαφορών, με την κατάργηση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1.

Απλοποιείται επίσης η παρ. 2 σύμφωνα με τα αναπτυχθέντα στην ανωτέρω παράγραφο καθώς και στην αιτιολογική έκθεση για το άρθρο 57, ενώ καταργείται η παρ. 3 ως άνευ αντικειμένου αφού η προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου ασκείται πάντα κατά αιτιολογημένης διάταξης του εισηγητή.

Άρθρο 62

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 61 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, αλλά τα ανακριτικά καθήκοντα του εισηγητή επεκτείνονται σε οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς του.

Άρθρο 63

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 62 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα και η άρνηση εμφανίσεως του οφειλέτη, της παρ. 1, πρέπει να συνδυάζεται με άρνηση να παρουσιάσει και να παραδώσει βιβλία ή αρχεία ή έγγραφα αναγκαία για την πτωχευτική διαδικασία, προκειμένου να είναι τιμωρητή. Στην παρ. 2 δίνεται η δυνατότητα στον εισηγητή να διατάξει την βίαια προσαγωγή του πτωχού ενώ εισάγεται και παρ. 3 με δυνατότητα αποστολής έκθεσης από τον εισηγητή στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών, κατά τρίτων προσώπων που αρνούνται να του παραδώσουν τα ως άνω στοιχεία.

Άρθρο 64

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 63 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις του 12ου κεφαλαίου του παρόντος. Εισάγεται όμως μία σημαντική αλλαγή στην παρ. 1, εφόσον στην περίπτωση αίτησης από πιστωτή, σύνδικος πλέον ορίζεται ο προτεινόμενος είτε από τον αιτούντα είτε από τον παρεμβαίνοντα που έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση κατά του πτωχού. Σκοπός της ρύθμισης είναι η αναβάθμιση του ρόλου των πιστωτών στην πτωχευτική διαδικασία και η αποφυγή των αλλεπάλληλων παραιτήσεων των συνδίκων, εφόσον εκτιμάται ότι πριν την αίτηση, θα έχει υπάρξει συνεννόηση του πιστωτή και αποδοχή του συνδίκου για διορισμό του.

Στην παρ. 2 τίθενται τα κριτήρια για την επιλογή του συνδίκου, όταν δεν προτείνεται τέτοιος από τον οφειλέτη και επιλέγεται από το πτωχευτικό δικαστήριο ή τον εισηγητή.

Στην παρ. 4 προστίθεται εδάφιο που επιφορτίζει τον σύνδικο με την ευθύνη σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και της υποβολής φορολογικών δηλώσεων, ενέργειες που είναι απολύτως απαραίτητες για τη λειτουργία του πτωχού, μέχρι και το πέρας της πτωχεύσεως.

Άρθρο 65

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 64 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις του 12ου κεφαλαίου του παρόντος.

Στην παρ. 3 προβλέπεται και η δυνατότητα της μειοψηφίας των πιστωτών με τουλάχιστο 10% των απαιτήσεων, να ζητήσουν τη σύγκληση της συνέλευσης των πιστωτών με θέμα την αντικατάσταση του συνδίκου.

Άρθρο 68

Απλοποιείται η διαδικασία του άρθρου 68, με δυνατότητα του συνδίκου για πρόσληψη βοηθού χωρίς την άδεια του εισηγητή, υπογραφής της έκθεσης απογραφής μόνο από τον σύνδικο και δημοσίευσης της έκθεσης από τον ίδιο.

Άρθρο 70

Επαναλαμβάνεται το άρθρο 72 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, ενώ καταργείται η υποχρέωση κλήσης του οφειλέτη και παρουσίας του κατά την αποσφράγιση των ανωτέρω εγγράφων.

Άρθρο 71

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 73 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με μικρές αλλαγές. Εισάγεται παρ. 2 όπου ο σύνδικος μπορεί να χρηματοδοτήσει από τον ως άνω λογαριασμό, τις δαπάνες και τα έξοδα της πτώχευσης κατόπιν έγκρισης της συνέλευσης των πιστωτών, το δε αφαιρούμενο ποσό λογίζεται ως ομαδικό πίστωμα.

Άρθρο 72

Απλοποιείται το άρθρο 74 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα. Στην παρ. 1 ορίζεται ότι η επικύρωση του συμβιβασμού έχει ισχύ δικαστικής απόφασης ενώ καταργούνται οι παρ. 3 και 4, που προέβλεπαν την προσφυγή στο πτωχευτικό δικαστήριο, με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας.

Άρθρο 74

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 76 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με μικρές αλλαγές. Εισάγεται παρ. 4 με την οποία ο σύνδικος δεν ευθύνεται για την ακρίβεια των στοιχείων που αποτυπώνονται στην ειδική λογιστική κατάσταση της παρ. 3, ρύθμιση που αυξάνει τη διακριτική ευχέρεια του συνδίκου για τη σύνταξη της ως άνω λογιστικής κατάστασης και την αξιοποίηση των πληροφοριών που συνέλεξε, με σκοπό την αποτύπωση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης του πτωχού.

Άρθρο 75

Με το άρθρο αυτό νομοθετείται η δυνατότητα που είχε αναγνωρισθεί νομολογιακά στον σύνδικο, να υποβάλλει εγκλήσεις ή αγωγές κατά προσώπων, πέραν αυτών του άρθρου 54, που με τις πράξεις τους, προ της κήρυξης της πτώχευσης, επηρέασαν δυσμενώς την περιουσιακή κατάσταση του οφειλέτη και συντέλεσαν στην παύση πληρωμών του. Η ευρεία αυτή δυνατότητα που δίνεται στον σύνδικο, έχει ως σκοπό την πρόληψη και αποφυγή δολίων συμπεριφορών που οδηγούν μία υγιή οικονομική οντότητα σε κατάσταση πτώχευσης, με αποτέλεσμα τη δυσλειτουργία της αγοράς και τη νόθευση του ανταγωνισμού.

Άρθρο 76

Με το νέο αυτό άρθρο, το οποίο αποτελεί τροποποίηση του παλαιού άρθρου 78 παρ. 3, θεσπίζεται ο έλεγχος από ορκωτό ελεγκτή, των οικονομικών στοιχείων της πτωχής επιχείρησης που θα εκπονηθεί ως σύνολο ή ως επιμέρους σύνολα, με σκοπό την αξιοπιστία των οικονομικών της στοιχείων, ώστε να καταστεί ελκυστική προς τον αγοραστή.

Άρθρο 77

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 81 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις του 12ου κεφαλαίου του παρόντος και ειδικότερα το άρθρο 147.

Στην παρ. 2 προβλέπεται η δυνατότητα πρόσθετης αμοιβής στον σύνδικο, κατόπιν απόφασης της συνέλευσης των πιστωτών, που επικυρώνει ο εισηγητής, μετά από αίτημα του συνδίκου, συνδεδεμένη όμως με την επίτευξη συγκεκριμένου αποτελέσματος, όπως ιδίως το ύψος του τιμήματος της εκποίησης ή ρευστοποίησης και τον χρόνο περάτωσης τους. Με τον τρόπο αυτό δίνεται πρόσθετο κίνητρο στον σύνδικο να περατώσει την πτώχευση με ταχύτητα και επωφελώς για τους πιστωτές.

Τέλος στην παρ. 2 προβλέπεται διαδικασία ελάχιστης αποζημίωσης κυρίως για πτωχεύσεις μικρού αντικείμενου, όπου πιθανολογείται ότι τα έσοδα της πτώχευσης δεν θα επαρκούν ούτε για την εξόφληση των εξόδων της διαδικασίας και την αμοιβή του συνδίκου.

Άρθρο 78

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 82 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με αλλαγές και ειδικότερα ότι η συνέλευση των πιστωτών δεν συγκαλείται πλέον με την απόφαση που κηρύσσει την πτώχευση, αλλά μπορεί να συγκληθεί κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε πιστωτή. Προστίθεται επίσης παρ. 3, με σκοπό τη μεγαλύτερη διαφάνεια της πτώχευσης, που ορίζει τη δυνατότητα της συνέλευσης να ζητήσει, από τον σύνδικο την παροχή πληροφοριών ως προς την εξέλιξη της πτώχευσης, ή ως προς στοιχεία του οφειλέτη, τα οποία κατά νόμο κατέχει ή έχει αποκτήσει ο σύνδικος.

Άρθρο 79

Τροποποιείται το άρθρο 83 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 ορίζεται η σύνθεση της συνέλευσης μέχρι την επαλήθευση των πιστώσεων, σε συνδυασμό με τις προβλέψεις του άρθρου 5 παρ. 2 και 6, ενώ στο δεύτερο εδάφιο ορίζεται η σύνθεση μετά την επαλήθευση των πιστώσεων σύμφωνα με την παρ. 1 του παλαιού άρθρου 83, το οποίο επαναλαμβάνεται και στις παρ. 2, 3 και 4.

Άρθρο 80

Το άρθρο 80 επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 89 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με την προσθήκη ότι, εκτός από την ατομική ειδοποίηση των πιστωτών, λαμβάνει χώρα και δημοσίευση. Η παράγραφος 3 του άρθρου 89 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα δεν επαναλαμβάνεται, επειδή η ρύθμισή της καλύπτεται από την παράγραφο 2.

Άρθρο 81

Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 81 εισάγει μακρότερη προθεσμία (τρεις μήνες) σε σχέση με την υφιστάμενη ρύθμιση που προβλέπει έναν μήνα. Επίσης, προβλέπεται ότι το Δημόσιο δεν υπόκειται στην προθεσμία της αναγγελίας, φέρει όμως το βάρος ότι, σε περίπτωση καθυστερημένης αναγγελίας, δεν μετέχει σε αναγγελίες που έχουν ήδη λάβει χώρα.

Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 81 επαναλαμβάνουν τη ρύθμιση του άρθρου 92 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με την ουσιώδη διαφοροποίηση ότι οι πιστωτές που δεν ανήγγειλαν εμπροθέσμως την απαίτησή τους και ασκούν ανακοπή δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε διανομές που έχουν ήδη διαταχθεί. Με τον τρόπο αυτόν δημιουργείται κίνητρο για την εμπρόθεσμη αναγγελία, ενώ η ρύθμιση δεν είναι δυσανάλογα αυστηρή, αφενός λόγω της επιμήκυνσης της προθεσμίας αναγγελίας και αφετέρου λόγω της διευκόλυνσης της πληροφόρησης για την πτώχευση μέσω του ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας.

Άρθρο 82

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 91 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με την ουσιώδη διαφοροποίηση ότι η αναγγελία δεν γίνεται πλέον εγγράφως στον γραμματέα των πτωχεύσεων, αλλά στο ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας.

Άρθρο 83

Το άρθρο 83 απλουστεύει σημαντικά τη ρύθμιση της επαλήθευσης των πιστώσεων σε σχέση με το υφιστάμενο δίκαιο. Η επαλήθευση γίνεται από τον σύνδικο με βάση μόνο έγγραφα. Καταργούνται η δυνατότητα παράστασης των πιστωτών κατά την επαλήθευση, καθώς και η έκθεση του συνδίκου για την επαλήθευση. Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας των αναγγελλθέντων οι απαιτήσεις των οποίων δεν επαληθεύτηκαν και των πιστωτών που έχουν αντιρρήσεις κατά της επαλήθευσης απαιτήσης ασκείται με την ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης (άρθρο 97 παρ. 3).

Άρθρο 84

Το άρθρο αυτό προβλέπει τη σύνταξη πίνακα των αναγγελλθεισών απαιτήσεων. Δεδομένου ότι δεν προβλέπεται συμμετοχή των πιστωτών κατά την επαλήθευση των πιστώσεων, η κατάρτιση πίνακα πιστωτών γίνεται μετά από την επαλήθευση των πιστώσεων, σε αντίθεση με τη ρύθμιση του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα.

Άρθρο 85

Το άρθρο 85 εισάγει μία από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις του προτεινόμενου Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας αποσυνδέοντας τη ρευστοποίηση του ενεργητικού από την επαλήθευση των πιστώσεων. Η καθυστέρηση στη ρευστοποίηση του ενεργητικού οδηγεί στην απαξίωση των περισσότερων περιουσιακών στοιχείων, ενώ προκαλεί έξοδα για τη φύλαξη και την ασφάλισή τους. Επιπλέον, πέραν του συμφέροντος των πιστωτών, η ταχύτερη δυνατή επιστροφή των περιουσιακών στοιχείων του πτωχεύσαντα στην παραγωγική διαδικασία ευνοεί και την εθνική οικονομία, αφού η χρήση τους γεννά θέσεις εργασίας, φορολογικά έσοδα κ.λπ..

Άρθρο 86

Το άρθρο αυτό αποβλέπει να άρει μία σειρά από εμπόδια και αντικίνητρα στην αναδιάρθρωση του ενεργητικού και του παθητικού ή στη ρευστοποίηση του ενεργητικού σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα. Ειδικότερα:

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται η φορολογική μεταχείριση της ωφέλειας που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα, νομικές οντότητες, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους τους, ως αποτέλεσμα:

α. Αναδιάρθρωσης οφειλών στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του δέκατου κεφαλαίου του παρόντος κώδικα, ή

β. συμφωνίας εξυγίανσης του ενδεκάτου κεφαλαίου του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας, ανεξάρτητα από τη συναίνεση του οικείου πιστωτή, ή

γ. απαλλαγής που προβλέπεται στα άρθρα 103-105 του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας.

Ειδικότερα, ορίζεται ότι η εν λόγω ωφέλεια δεν θεωρείται δωρεά και απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται ως ειδικότερη κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Ειδικότερα, για την εν λόγω απαλλαγή δεν απαιτείται η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 62 του ν. 4389/2016 (Α' 94). Επίσης, προκειμένου για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, η εν λόγω απαλλαγή είναι οριστική, μη εφαρμοζόμενου του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013.

Η παρούσα διάταξη αποσκοπεί στην απαλλαγή από φορολογική επιβάρυνση της ωφέλειας νομικών προσώπων, νομικών οντοτήτων, καθώς και φυσικών προσώπων που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους τους, σε ειδικές περιπτώσεις όπου τα εν λόγω πρόσωπα στερούνται φοροδοτικής ικανότητας και όπου μάλιστα η υπαγωγή τους στις ανωτέρω αναφερόμενες διατάξεις του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας καταδεικνύει την εν γένει αδυναμία εξόφλησης οφειλών τους. Η φορολόγηση της εν λόγω ωφέλειας θα αποτελούσε αντικίνητρο για τη διαγραφή του σχετικού χρέους των προσώπων αυτών, ιδίως ενόψει και των προβλεπόμενων στη νομοθεσία ποινικών κυρώσεων σε περίπτωση μη καταβολής των σχετικών φόρων, ενώ θα ήταν και αλυσιτελής από δημοσιονομικής απόψεως καθώς θα ήταν ευλόγως απίθανο να υπάρχει η δυνατότητα αποπληρωμής της φορολογικής υποχρέωσης που τυχόν θα προέκυπτε ως αποτέλεσμα των εν λόγω πτωχευτικών και προ-πτωχευτικών διαδικασιών.

Η παράγραφος 2 ορίζει τη φορολογική μεταχείριση της ωφέλειας που αποκτούν φυσικά πρόσωπα που δεν αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους τους, ως αποτέλεσμα:

α. Αναδιάρθρωσης οφειλών στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του δέκατου κεφαλαίου του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας (ν. 3588/2007 -Α' 153), ή

β. απαλλαγής που προβλέπεται στα άρθρα 103-105 του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας.

Ειδικότερα, ορίζεται ότι η εν λόγω ωφέλεια δεν θεωρείται δωρεά και δεν αποτελεί εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 5 του ν. 4172/2013.

Η παρούσα διάταξη αποσκοπεί στη διευκρίνιση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου που ούτως ή άλλως δεν περιλαμβάνει διατάξεις για τη φορολόγηση της εν λόγω ωφέλειας, ενώ ο δικαιολογητικός λόγος για τη μη φορολόγηση είναι ο ίδιος που περιγράφεται ανωτέρω σχετικά με την πρώτη παράγραφο.

Η παράγραφος 3 ορίζει ότι το κέρδος από τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, κατ' εφαρμογή συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με το ενδέκατο κεφάλαιο του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας ή της εκκαθάρισης του πέμπτου κεφαλαίου του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας, απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί στην κατάργηση αντικινήτρων σε μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο συμφωνιών εξυγίανσης ή εκκαθάρισης βάσει

των προαναφερθεισών διατάξεων του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας, στις οποίες περιπτώσεις μάλιστα ο οφειλέτης στερείται φοροδοτικής ικανότητας. Όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα, στο μέτρο που το εν λόγω κέρδος διανεμηθεί, θα φορολογηθεί σύμφωνα με το εδάφιο Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013, έτσι ώστε η απαλλαγή να αφορά την επιχείρηση, αλλά όχι τον μέτοχο αυτής κατά περίπτωση.

Με την παράγραφο 4 επαναδιατυπώνεται η απαλλαγή από τέλη χαρτοσήμου και κάθε άλλο έμμεσο φόρο ή τέλος (πλην Φ.Π.Α. για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. και του Φ.Μ.Α, για τον οποίο δεν συντρέχει λόγος απαλλαγής στο βαθμό που αποτελεί φορολογική υποχρέωση του αποκτώντος), ώστε, ενόψει της αναρίθμησης των διατάξεων του Πτωχευτικού Κώδικα και της προσθήκης νέων διαδικασιών, να καλυφθούν από την εν λόγω απαλλαγή και οι συμβάσεις που συνάπτονται βάσει των νέων διατάξεων του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας. Η εν λόγω απαλλαγή, η οποία ήδη προβλέπεται στον υφιστάμενο Πτωχευτικό Κώδικα (παράγραφος 1 άρθρου 133, παράγραφος 1 άρθρου 106δ' του ν. 3588/2007) διευκολύνει τις σχετικές διαδικασίες.

Περαιτέρω, αφενός μεν για λόγους σαφήνειας, αφετέρου δε για διευκόλυνση των σχετικών πράξεων μεταβίβασης, προβλέπεται ρητά ότι οι σχετικές πράξεις, που κατά τις γενικές διατάξεις απαιτούν μνεία και προσάρτηση πληθώρας εγγράφων, θα συντάσσονται άνευ των εγγράφων αυτών, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων που αφορούν ακίνητα και είναι απαραίτητες κυρίως για την ταυτοποίηση του μεταβιβαζόμενου στοιχείου. Σχετική απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικών ήδη προβλέπεται για τη σύναψη ορισμένων συμβάσεων μεταβίβασης του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα (παράγραφος 2 άρθρου 133, παράγραφος 1 άρθρου 106δ' του ν. 3588/2007), ενώ παρόμοια διάταξη ισχύει ήδη για το πλαίσιο των ειδικών εκκαθαρίσεων του ν. 4307/2014 (Α' 246).

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 5 διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του ν. 4172/2013, σύμφωνα με τις οποίες οι διατάξεις της υποπερίπτωσης (iii) της περίπτωσης α' της εν λόγω διάταξης δεν εφαρμόζονται για απαιτήσεις που διαγράφονται για φορολογικούς σκοπούς στο πλαίσιο αμοιβαίας συμφωνίας ή δικαστικού συμβιβασμού, ανεξαρτήτως του εάν έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, ισχύουν και για τις συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού και εξυγίανσης του δέκατου και ενδεκάτου κεφαλαίου, αντιστοίχως, του παρόντος κώδικα. Σε περίπτωση που δεν έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, το ποσό της διαγραφείσας απαίτησης εκπίπτει με βάση τις διατάξεις του άρθρου 22 του ανωτέρω νόμου, ενώ, σε περίπτωση που έχει σχηματισθεί πρόβλεψη και το ποσό της διαγραφής υπερβαίνει το ποσό της σχηματισθείσας πρόβλεψης, το ποσό της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης δεν αναγνωρίζεται εκ νέου για φορολογικούς σκοπούς.

Η παράγραφος 6 επαναδιατυπώνει τους όρους απαλλαγής από τέλη χαρτοσήμου και κάθε άλλο έμμεσο φόρο ή τέλος (πλην Φ.Π.Α. για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α.), ώστε, ενόψει της αναρίθμησης των διατάξεων του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα και της προσθήκης νέων διαδικασιών, να καλυφθούν από την εν λόγω απαλλαγή και οι συμβάσεις που συνάπτονται βάσει των νέων διατάξεων του Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας. Η εν λόγω απαλλαγή, η οποία ήδη προβλέπεται στον υφιστάμενο Πτωχευτικό Κώδικα (παράγραφος 1 άρθρου 133, παράγραφος 1 άρθρου 106δ' του ν. 3588/2007) διευκολύνει τις σχετικές διαδικασίες.

Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 7 επαναδιατυπώνεται η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 133 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007) απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικών, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών φορολογικής ή ασφαλιστικής ενημερότητας του οφειλέτη.

Στην παράγραφο 8, αφενός μεν για λόγους σαφήνειας, αφετέρου δε για διευκόλυνση των σχετικών πράξεων μεταβίβασης, προβλέπεται ρητά ότι οι σχετικές συμβολαιογραφικές πράξεις, που κατά τις γενικές διατάξεις απαιτούν μνεία και προσάρτηση πληθώρας εγγράφων, θα συντάσσονται άνευ των εγγράφων αυτών, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων που αφορούν ακίνητα και είναι απαραίτητες κυρίως για την ταυτοποίηση του μεταβιβαζόμενου στοιχείου. Σχετική απαλλαγή από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικών ήδη προβλέπεται για τη σύναψη ορισμένων συμβάσεων μεταβίβασης του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα (παράγραφος 2 άρθρου 133, παράγραφος 1 άρθρου 106δ' του ν. 3588/2007).

Άρθρο 87

Η παράγραφος 2 του άρθρου 87 προβλέπει την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για την καθολική διαδοχή κατά τη μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού. Κατά συνέπεια δεν απαιτείται οποιαδήποτε συναίνεση τρίτου για τη μεταβίβαση. Επιπλέον προβλέπεται ότι αίρονται βάρη και δικαιώματα τρίτων επί των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται, όπως ενδεικτικά κατασχέσεις, ενέχυρα και υποθήκες. Η διάταξη αυτή όμως δεν θίγει άλλα δικαιώματα τρίτων που δεν συνδέονται με οφειλές, ιδίως πραγματικές και προσωπικές δουλειές, περιλαμβανομένης της επικαρπίας.

Η παράγραφος 3 επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 141 παρ. 3 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με την προσθήκη ότι η κήρυξη της πτώχευσης, εφόσον αποφασίστηκε η εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων (κλάδων) αυτής, δεν αποτελεί λόγο ανάκλησης διοικητικών αδειών. Η ρύθμιση αυτή, ως ειδική, υπερισχύει κάθε διάταξης που προβλέπει την ανάκληση διοικητικών αδειών σε περίπτωση πτώχευσης.

Άρθρο 88

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του δεύτερου μέρους του Πέμπτου Κεφαλαίου του νέου κώδικα, εισάγεται ως εναλλακτική διαδικασία εκποίησης της πτωχευτικής περιουσίας, η ταχεία εκκαθαριστική διαδικασία του ν. 4307/2014, ο οποίος καταργείται. Η διαδικασία αυτή αποσκοπεί στην ταχύτερη δυνατή επιστροφή σε παραγωγικές διαδικασίες παραγωγικών συνόλων και την ταυτόχρονη ρευστοποίηση των λοιπών στοιχείων της περιουσίας οφειλετών που περιήλθαν σε κατάσταση αφερεγγυότητας.

Το άρθρο 88 ενσωματώνει στον Πτωχευτικό Κώδικα τις επιτυχημένες ρυθμίσεις του άρθρου 73 ν. 4307/2014, με τις αναγκαίες προσαρμογές. Οι κυριότερες διαφοροποιήσεις είναι οι ακόλουθες:

(α) Για τη διενέργεια του πλειστηριασμού προσλαμβάνεται συμβολαιογράφος.

(β) Ο διαγωνισμός δεν λαμβάνει χώρα με ενσφράγιστες προσφορές, αλλά ηλεκτρονικά με χρήση της πλατφόρμας e-auction.

(γ) Αναβαθμίζεται ο ρόλος της συνέλευσης των πιστωτών, η οποία εγκρίνει την επιλογή του συνδίκου ως προς την εκποίηση του ενεργητικού ως ενός ή περισσότερων κλάδους ή και επιμέρους περιουσιακών στοιχείων, καθώς και την ολοκλήρωση ή μη της συναλλαγής σε κάθε περίπτωση (και όχι μόνο όταν κατατέθηκε μόνο μία προσφορά, όπως προβλέπει το άρθρο 73 παρ. 8 του ν. 4308/2014). Η ενίσχυση του ρόλου της συνέλευσης των πιστωτών είναι αναγκαία λόγω της θεμελιώδους σημασίας των σχετικών αποφάσεων για τους πιστωτές.

Άρθρο 91

Μεταφέρονται διατάξεις του άρθρου 76, παρέχεται όμως στη συνέλευση των πιστωτών, παρά την παρέλευση της προθεσμίας δεκαοκτώ μηνών που τίθεται για την ολοκλήρωση της εκποίησης του μέρους αυτού, η δυνατότητα νέας προθεσμίας καθώς και περαιτέρω παράτασής της.

Άρθρο 92

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού επιτρέπεται, κατά το πρότυπο του άρθρου 1001Α ΚΠολΔ, η ενιαία εκποίηση ακινήτων και των παραρτημάτων αυτών που αποτελούν οικονομικό σύνολο.

Η παράγραφος 2 παρέχει τη δυνατότητα στους ενέγγυους πιστωτές να προχωρήσουν αυτοί στην εκποίηση των βεβαρυσμένων πραγμάτων. Αν όμως αυτοί καθυστερούν και είτε δεν εκκινούν τη διαδικασία εντός εννεάμηνου από την κήρυξη της πτώχευσης, είτε η εκτέλεση καθυστερεί μετά την έναρξή της, αναλαμβάνει να εκποιήσει τα βεβαρυσμένα πράγματα ο σύνδικος, κάτι που δεν βλάπτει τους ενέγγυους πιστωτές, αφού διατηρούν το προνόμιό τους στην κατάταξη.

Η παράγραφος 3 προβλέπει ότι υπάλληλος του πλειστηριασμού ορίζεται συμβολαιογράφος, κάτι που επιτρέπει τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού με τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια με ηλεκτρονικά μέσα. Ο χρόνος για τη διεξαγωγή του πλειστηριασμού (30-45 ημέρες) επιτρέπει την επιτάχυνση της ρευστοποίησης του ενεργητικού, ενώ ταυτόχρονα είναι επαρκής για να ενημερωθούν οι υποψήφιοι αγοραστής.

Η παράγραφος 5 αποκλείει την άσκηση ανακοπής ή άλλου ένδικου μέσου ή βοηθήματος κατά του προσδιορισμού τιμής πρώτης προσφοράς, επειδή οι δικαστικές διαμάχες σε σχέση με την τιμή πρώτης προσφοράς οδηγούν σε σημαντικές καθυστερήσεις και απαξίωση του πράγματος. Η ρύθμιση είναι συμβατή με το άρθρο 20 Σ, επειδή κανένα πρόσωπο δεν έχει άμεσο έννομο συμφέρον σε σχέση με την τιμή της πρώτης προσφοράς. Δεδομένης της δημοσιότητας και της διαφάνειας που διασφαλίζει η ηλεκτρονική διεξαγωγή, η εύλογη τιμή προσδιορίζεται τελικά από την αγορά και όχι από την τιμή πρώτης προσφοράς, της οποίας η λειτουργία είναι να παρέχει ενδείξεις ως προς την αναμενόμενη τιμή διάθεσης και με τον τρόπο αυτό να προσελκύει το ενδιαφέρον πιθανών αγοραστών στο επίπεδο αυτό.

Άρθρο 93

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει στο πλαίσιο του πτωχευτικού δικαίου τις ρυθμίσεις των άρθρων 959 και 965 ΚΠολΔ με τις αναγκαίες προσαρμογές. Με τον τρόπο αυτόν θα υπάρχουν ενιαίες ρυθμίσεις για τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς τόσο στο δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης, όσο και στο πτωχευτικό δίκαιο.

Άρθρο 94

Η εύλογη τιμή ενός πράγματος ορίζεται από την προσφορά και τη ζήτηση. Ως εκ τούτου, αν ένας πλειστηριασμός που διεξάγεται κατά τρόπο διαφανή και με την ευρεία δημοσιότητα που εξασφαλίζει η δημοσίευση μέσω διαδικτύου αποβαίνει άγονος, αποδεικνύεται ότι η τιμή πρώτης προσφοράς που είχε τεθεί ήταν υπερβολική. Ενόψει των ανωτέρω το άρθρο 94 προβλέπει την αυτοδίκαιη διαδοχική πτώση της τιμής πρώτης προσφοράς σε περίπτωση άγονων πλειστηριασμών.

Η παράγραφος 3 παρέχει στον σύνδικο τη δυνατότητα να ζητήσει την άδεια του Εισηγητή για να προβεί στην ελεύθερη διάθεση πράγματος μετά από την ολοκλήρωση τριών άγονων πλειστηριασμών, σε τιμή που δεν θα υπολείπεται ελάχιστης τιμής που θα ορίσει με την διάταξη

του ο Εισηγητής. Στην προσπάθεια αυτή τίθεται προθεσμία τεσσάρων μηνών, που είναι επαρκής για την ολοκλήρωση σχετικών διαπραγματεύσεων αλλά δεν καθυστερεί υπερβολικά την ολοκλήρωση της εκποίησης όλων των στοιχείων της πτωχευτικής περιουσίας, δεδομένου ότι η αποφυγή καθυστερήσεων αποτελεί στόχο του νέου κώδικα.

Η παράγραφος 4 προβλέπει εν τέλει τη διενέργεια πλειστηριασμού χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς. Αν και πάλι δεν επιτευχθεί η εκποίηση του πράγματος έστω και έναντι συμβολικού ανταλλάγματος, συνάγεται ότι κανείς στον ιδιωτικό τομέα δεν μπορεί να αξιοποιήσει το πράγμα επωφελώς. Στην περίπτωση αυτή η κυριότητα του πράγματος περιέρχεται στο Δημόσιο, ρύθμιση ανάλογη αυτής της σχολάζουσας κληρονομιάς.

Άρθρο 95

Δεδομένου ότι το κόστος εκπλειστηριασμού κινητών αντικειμένων μικρής αξίας μπορεί να είναι δυσανάλογο προς την αξία τους, το άρθρο αυτό προβλέπει την εκποίησή τους σε ομάδες. Οι ομάδες σχηματίζονται κατά την κρίση του συνδίκου.

Άρθρο 96

Ενόψει της ανάλογης εφαρμογής διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το άρθρο αυτό προσδιορίζει την αντιστοιχία των ρυθμίσεων του παρόντος προς αυτές του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 97

Η πρώτη παράγραφος και τα πρώτα δύο εδάφια της δεύτερης παραγράφου του άρθρου επαναλαμβάνουν τη ρύθμιση του άρθρου 153 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με τη διαφορά ότι προβλέπεται δημοσιότητα μέσω του ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας αντί των παρωχημένων μέσων γνωστοποίησης που προβλέπει το άρθρο 153 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα (τοιχοκόλληση και δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης σε εφημερίδες). Επίσης διευκρινίζεται ότι από τα προς διανομή ποσά αφαιρούνται τα δικαστικά έξοδα, τα έξοδα διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας και τα ομαδικά πιστώματα (βλ. άρθρο 154 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα).

Τα υπόλοιπα εδάφια της δεύτερης παραγράφου αντικαθιστούν τα άρθρα 154-156Α του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με παραπομπή στις αντίστοιχες διατάξεις του ΚΠολΔ. Διαφοροποιήσεις από τις διατάξεις του ΚΠολΔ προβλέπονται μόνο αφενός με τη διατήρηση του γενικού προνομίου των χρηματοδοτήσεων και λοιπών παροχών στο πλαίσιο συμφωνίας εξυγίανσης ή διαπραγμάτευσης για την επίτευξη τέτοιας συμφωνίας (βλ. άρθρο 154 στοιχείο (α) του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα και παραγράφους 66-68 του προοιμίου της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα) και αφετέρου με τη ρύθμιση ότι, σε περίπτωση ειδικών προνομίων επί κατ' ιδίαν αντικειμένων επιχείρησης που πωλείται ως σύνολο, οι ειδικοί προνομιούχοι κατατάσσονται ως προς το μέρος του τιμήματος που αντιστοιχεί στο αντικείμενο αυτό (βλ. άρθρο 155 παρ. 2 υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα). Η ρύθμιση αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται και επί εκποίησης κλάδου επιχείρησης ή ακινήτων, στα οποία έχουν εγκατασταθεί παραγωγικές μονάδες που διαθέτουν εξοπλισμό και αποτελούν οικονομικό σύνολο (άρθρο 91 παρ. 1).

Οι παράγραφοι 3-5 αντικαθιστούν το άρθρο 161 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με κύρια διαφορά ότι η ανακοπή δύναται να αφορά και στην επαλήθευση της απαίτησης, αφού δεν προβλέπεται ανακοπή κατά το στάδιο της επαλήθευσης.

Τέλος, η παράγραφος 6 ορίζει ότι τα ποσά που τυχόν θα καταβάλλει ο οφειλέτης βάσει σχεδίου περιοδικών πληρωμών κατανέμονται συμμετρως στους πιστωτές.

Άρθρο 98

Σκοπός του άρθρου αυτού (το οποίο επαναλαμβάνει τη ρύθμιση των άρθρων 157-160 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα) είναι να διασφαλίσει ότι η κατανομή του προϊόντος της ρευστοποίησης της πτωχευτικής περιουσίας δεν θα επηρεάζεται από τον χρόνο εκποίησης των διάφορων περιουσιακών στοιχείων και διανομής του προϊόντος της εκποίησης αυτής.

Άρθρο 99

Το έκτο κεφάλαιο καλύπτει τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, συμπληρωματικά προς ό,τι ισχύει γενικά ως προς πτωχεύσεις.

Μια από τις βασικές διαφοροποιήσεις αφορά το πτωχευτικό δικαστήριο, το οποίο στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου είναι το ειρηνοδικείο της περιφέρειας στην οποία οφειλέτης που δεν ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα έχει την κύρια κατοικία του, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση, τοπική αρμοδιότητα ορίζεται με βάση το κέντρο κυρίων συμφερόντων του οφειλέτη.

Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά και, εφόσον δεν υπάρξουν παρεμβάσεις, μπορεί να γίνει δεκτή με μόνη την παρέλευση της προβλεπόμενης προθεσμίας, ενώ σε αντίθετη περίπτωση παρεμβάσεις κρίνονται βάσει εγγράφων χωρίς προφορική διαδικασία.

Το τεκμήριο παύσης πληρωμών διαφοροποιείται από το ισχύον στις λοιπές προβλέψεις καθώς απαιτείται η υπερημερία ως προς οφειλές σε θεσμικό πιστωτή να αφορά το 60% της αντίστοιχης συνολικής οφειλής.

Σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη, εκτός αυτών επί των οποίων έχουν εγγραφεί εξασφαλίσεις υπέρ των ενέγγυων πιστωτών του οφειλέτη, δεν επαρκούν για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας, τότε η αίτηση απορρίπτεται και ο οφειλέτης καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Κατά συνέπεια, η ικανοποίηση των πιστωτών επιτυγχάνεται μέσω της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

Κατά τα λοιπά απλοποιούνται οι διαδικασίες και για ορισμένες διαδικαστικές πράξεις τις οποίες ο σύνδικος μπορεί να ενεργεί χωρίς την άδεια του εισηγητή.

Η απλοποιημένη διαδικασία αποβλέπει μεταξύ άλλων στην επιτάχυνση της διαδικασίας και για τον λόγο αυτό, σε περίπτωση που η πτώχευση δεν περαιωθεί εντός δώδεκα μηνών, ο σύνδικος οφείλει να παράσχει εξηγήσεις στον εισηγητή, ο οποίος μπορεί να τον αντικαταστήσει αν δεν τις θεωρήσει επαρκείς.

Άρθρο 100

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 164 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με τη διαφοροποίηση ότι δεν προβλέπονται ως λόγοι περάτωσης της πτώχευσης η πάροδος του χρόνου και η επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης.

Άρθρο 101

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 165 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με απλοποίησή της.

Άρθρο 102

Το άρθρο 102 επαναλαμβάνει τη ρύθμιση του άρθρου 166 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα με τη διαφοροποίηση ότι η προθεσμία των δέκα ετών από την ένωση των πιστωτών ή δεκαπέντε ετών από την κήρυξη της πτώχευσης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 166 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα συντέμνεται σε πέντε έτη από την κήρυξη της πτώχευσης. Η σύντμηση αυτή δικαιολογείται από το σύνολο των ρυθμίσεων που αποβλέπουν στην επιτάχυνση της πτωχευτικής διαδικασίας.

Άρθρο 103

Η αντιμετώπιση της αφερεγγυότητας θα ήταν ελλιπής αν δεν ενσωμάτωνε αποτελεσματικά την απαλλαγή των καλόπιστων οφειλετών φυσικών προσώπων από το βάρος των οφειλών που αδυνατούν να εξυπηρετήσουν. Ένας από τους σκοπούς της πτώχευσης στα σύγχρονα δίκαια είναι η απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη που δεν μπορεί να εκπληρώσει, ώστε να του δοθεί δεύτερη ευκαιρία. Η παροχή δεύτερης ευκαιρίας στους οφειλέτες, πέραν της επιείκειας της έννομης τάξης προς αυτούς, εξυπηρετεί και την εθνική οικονομία, αφενός επειδή διευκολύνει την ανάληψη επιχειρηματικών κινδύνων και αφετέρου επειδή επιτρέπει στα υπερχρεωμένα πρόσωπα να έχουν κίνητρα να εργαστούν και να δημιουργήσουν περιουσία. Όταν δεν υπάρχει δυνατότητα των υπερχρεωμένων προσώπων να απαλλαγούν από τα χρέη τους, αυτά οδηγούνται στην παραοικονομία προς βλάβη του κοινωνικού συνόλου.

Ειδικότερα, το άρθρο 103 προβλέπει την αυτοδίκαιη απαλλαγή του οφειλέτη με την πάροδο τριών ετών από την κήρυξη της πτώχευσης (με ειδική ρύθμιση για την περίπτωση δεύτερης απαλλαγής εντός πενταετίας). Σε περίπτωση που συντρέχει λόγος να μην απαλλαγεί ο οφειλέτης, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσφύγει κατά της απαλλαγής. Ειδικότερα για οφειλέτες των οποίων η πτώχευση προκάλεσε την απώλεια της κύριας κατοικίας τους ή πάγιου περιουσιακού τους στοιχείου ή στοιχείων που ως αξία ισούνται κατ' ελάχιστον προς το 20% του συνολικού τους χρέους (και δεν αποκτήθηκε τους δώδεκα μήνες που προηγήθηκαν της αίτησης πτώχευσης) τότε η απαλλαγή έρχεται στην πρώτη επέτειο της κήρυξης πτώχευσης.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία θα ορίζεται η διαδικασία διαγραφής απαιτήσεων του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Διευκρινίζεται ότι η κοινή υπουργική απόφαση θα ρυθμίζει μόνο τα σχετικά διαδικαστικά θέματα, η απαλλαγή όμως θα ισχύει ανεξάρτητα από την έκδοση της απόφασης αυτής.

Η παράγραφος 4 ρυθμίζει αποκλειστικά τους λόγους μη απαλλαγής του οφειλέτη. Τέλος, η παράγραφος 7 ορίζει τις υποχρεώσεις του οφειλέτη για τις οποίες κατ' εξαίρεση δεν επέρχεται απαλλαγή. Η παράγραφος 7 εφαρμόζεται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται προσφυγή ή απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου, τυχόν αμφισβήτηση δε σε σχέση με το αν εφαρμόζεται η εξαίρεση ή όχι (ενδεικτικά ως προς το αν ένα αδίκημα προκλήθηκε από βαρεία αμέλεια) θα επιλύεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται για την επίλυση διαφορών σε σχέση με τις αντίστοιχες οφειλές.

Άρθρο 104

Η προσωπική ευθύνη των εκπροσώπων νομικών προσώπων σε περίπτωση πτώχευσης του νομικού προσώπου λειτουργεί ανασχετικά για την επιχειρηματικότητα, ενώ αποτρέπει ικανούς διαχειριστές από την ανάληψη της διαχείρισης επιχειρήσεων που βρίσκονται σε δυσχερή οικονομική κατάσταση. Με το άρθρο 104 επιχειρείται η άρση των προβλημάτων αυτών με την απαλλαγή των εκπροσώπων νομικών προσώπων που ενήργησαν καλόπιστα. Ως ειδική, η

διάταξη αυτή υπερισχύει του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και άλλων διατάξεων που προβλέπουν αλληλέγγυα ευθύνη των εκπροσώπων νομικών προσώπων.

Άρθρο 105

Το άρθρο αυτό διευκρινίζει ότι η απαλλαγή του οφειλέτη δεν εμποδίζει τη ρευστοποίηση της περιουσίας του. Η απαλλαγή του οφειλέτη έχει σκοπό να του δώσει δεύτερη ευκαιρία να αποκτήσει περιουσιακά στοιχεία, δεν θίγει όμως την υπεγγυότητα στους πιστωτές της περιουσίας που κατείχε ο οφειλέτης κατά τον χρόνο της πτώχευσης. Επίσης, διευκρινίζεται ότι η απαλλαγή του οφειλέτη δεν ενεργεί υπέρ των εγγυητών και άλλων συνοφειλετών, αφού αυτό θα ήταν αντίθετο στη φύση της εγγύησης, η οποία δίνεται για να καλύψει ακριβώς την πιθανότητα αφερεγγυότητας του πρωτοφειλέτη.

Άρθρο 106

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 171 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με μικρές αλλαγές στις παρ. 1 και 5 (όπου προστίθεται η μη υποβολή φορολογικών ή άλλων δηλώσεων) του άρθρου 1, ενώ προστίθεται και παρ. 4 (απαριθμούμενης της πρώην παρ. 4 σε παρ. 5) με την οποία ποινικοποιείται και η παράλειψη παροχής συνδρομής των απαιτούμενων στοιχείων από τον οφειλέτη ή, στην περίπτωση νομικού προσώπου, από τους εκπροσώπους του, προς τα όργανα της πτώχευσης.

Άρθρο 112

Αναδιατυπώνεται το άρθρο 177 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με αλλαγές στην παρ. 1 λόγω της κατάργησης του θεσμού της πολιτικής αγωγής στα ποινικά δικαστήρια, ενώ στην παρ. 2 ορίζεται ότι στην καταδικαστική ποινική απόφαση περί χρεωκοπίας, πρέπει να ορίζεται ο τρόπος της δημοσίευσης της, ηλεκτρονικής ή μη, και η υποχρέωση καταβολής της δαπάνης για αυτήν. Προστίθεται παράγραφος 3 που ορίζει ότι, όταν κατά τη διάρκεια πτωχευτικής δίκης ανακύπτει γεγονός που μπορεί να χαρακτηριστεί αδίκημα του παρόντος κεφαλαίου ή αδίκημα διωκόμενο αυτεπαγγέλτως, ο εισηγητής ή ο αρμόδιος δικαστής του πτωχευτικού δικαστηρίου οφείλει να συντάξει έκθεση και να τη διαβιβάσει στον αρμόδιο εισαγγελέα με κάθε πληροφορία και με τα σχετικά έγγραφα.

Άρθρο 113

Ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών μπορεί να λειτουργήσει σε πολλές περιπτώσεις ως η πρώτη ευκαιρία αποτροπής της οικονομικής αδυναμίας και υπερχρέωσης. Δεν αποτελεί διαδικασία υπό δικαστικό έλεγχο αλλά πλαίσιο για πολυμερή διαπραγμάτευση του οφειλέτη με τους πιστωτές του που είναι χρηματοδοτικοί φορείς, το δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Η αποδοχή αιτήματος του οφειλέτη εναπόκειται αποκλειστικά στην προαίρεση αποδοχής της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών του, με την εξής διευκρίνιση: η πλειοψηφία των πιστωτών που είναι χρηματοδοτικοί φορείς μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται, να δεσμεύσει τους λοιπούς χρηματοδοτικούς φορείς πιστωτές του οφειλέτη, αλλά και το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο εξωδικαστικός μηχανισμός παρέχει στους οφειλέτες και τους θεσμικούς πιστωτές την ευχέρεια διαπραγματεύσεων για τη ρύθμιση οφειλών σε πολυμερή βάση, και κατά την έννοια αυτή λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις διμερείς διαπραγματεύσεις του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών του ν. 4224/2013 και στα προγράμματα ρυθμίσεων που θεσπίζονται κατά περίπτωση από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ο μηχανισμός βασίζεται σε ηλεκτρονική πλατφόρμα, στην οποία έχουν πρόσβαση οι συμμετέχοντες πιστωτές. Η πρόσβαση αυτή προϋποθέτει την προσχώρησή τους σε σύμβαση που καθορίζεται με υπουργική απόφαση σε τήρηση των διατάξεων του άρθρου 120. Είναι δυνατή η ανάθεση της διαχείρισης της διαδικασίας σε εξειδικευμένους παρόχους, ενδεικτικά εταιρίες διαχείρισης απαιτήσεων του ν. 4354/2015.

Κάθε πληροφορία που αφορά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού είναι εμπιστευτική. Δεδομένου ότι οι πιστωτές που δεν συμμετέχουν στον μηχανισμό δεν επηρεάζονται αρνητικά από τυχόν ρυθμίσεις (δεδομένου ότι επιτρεπόμενες ρυθμίσεις αφορούν τη μείωση των απαιτήσεων των συμμετεχόντων ή/και τον διακανονισμό τους, άρα καθιστούν τους οφειλέτες ικανότερους να αντιμετωπίσουν τις συνολικές τους οφειλές) δεν τίθεται θέμα βλάβης των πιστωτών που δεν έχουν πρόσβαση στη διαδικασία.

Ο προτεινόμενος εξωδικαστικός μηχανισμός αντικαθιστά τη διαδικασία του ν. 4469/2017, ο οποίος καταργείται. Ορισμένα στοιχεία του καταργούμενου νόμου διατηρούνται στην προτεινόμενη διαδικασία, αλλά μεταβάλλονται άρδην τόσο η λογική του εξωδικαστικού μηχανισμού όσο και η λειτουργία του. Ειδικότερα, ο μηχανισμός καθίσταται πλήρως εξωδικαστικός, όντας διαδικασία διαμόρφωσης προτάσεων ρύθμισης που επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των πιστωτών ως προς την υποβολή τους και του οφειλέτη ως προς την αποδοχή τυχόν υποβληθείσας πρότασης.

Άρθρο 114

Αιτήσεις γίνονται δεκτές από φυσικά ή νομικά πρόσωπα με πτωχευτική ικανότητα εκτός από παρόχους επενδυτικών υπηρεσιών και οργανισμούς επενδύσεων. Ο νόμος θέτει πρόσθετες εξαιρέσεις για την αποφυγή κατάχρησης της διαδικασίας ή τη διαγραφή ορισμένων κατηγοριών υποχρεώσεων. Ειδικά αναφέρεται ότι η διαδικασία δεν είναι διαθέσιμη σε οφειλέτες εφόσον τουλάχιστον το 90% των συνολικών τους οφειλών σε χρηματοδοτικούς φορείς, το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης οφείλεται σε ένα χρηματοδοτικό φορέα, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή είναι αποτελεσματικότερη για τους συνεργάσιμους οφειλέτες η προσφυγή στη διμερή διαπραγμάτευση με τον χρηματοδοτικό φορέα που καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων μέσω της διαδικασίας του Κώδικα Δεοντολογίας του ν. 4224/2013. Για την αποφυγή της υπέρμετρης επιβάρυνσης της διαδικασίας εξαιρούνται περιπτώσεις όπου η συνολική οφειλή προς καταλαμβανόμενους πιστωτές δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες Ευρώ.

Άρθρο 115

Ο μηχανισμός έχει ως εκκίνηση αίτηση του οφειλέτη, που μπορεί να υποβληθεί και σε ανταπόκριση σε σχετική πρόσκληση πιστωτή που συμμετέχει στον μηχανισμό. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά.

Άρθρο 117

Για την αναδιάρθρωση οφειλών μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού απαιτείται συναίνεση σε συγκεκριμένη πρόταση πιστωτών από τον οφειλέτη και την πλειοψηφία (ως προς την αξία των σχετικών τους απαιτήσεων) των χρηματοδοτικών φορέων. Η συναίνεση αποτυπώνεται σε σύμβαση αναδιάρθρωσης που μπορεί να καταρτισθεί και ηλεκτρονικά. Αν όμως ο οφειλέτης δεν επιθυμεί να αποδεχθεί την πρόταση, του παρέχεται η δυνατότητα, εντός δέκα ημερών από τη λήψη της να ζητήσει την υποβολή της διαμόρφωσής της σε διαμεσολάβηση και παρέχεται περαιτέρω αποσβεστική προθεσμία τριάντα ημερών για την επίτευξη συμφωνίας.

Αντιστοίχως αποσβεστική προθεσμία δύο μηνών τίθεται για την επίτευξη συμφωνίας για την αναδιάρθρωση οφειλών από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, η οποία μπορεί να παραταθεί για διάστημα δεκαπέντε ημερών μόνο στην περίπτωση που ζητείται από τους δημόσιους πιστωτές μεταβολή σύμβασης αναδιάρθρωσης για την τήρηση των όρων της αυτοματοποιημένης λύσης που ο νόμος προβλέπει ως επιλογή στους συμμετέχοντες χρηματοδοτικούς φορείς.

Το αυτοματοποιημένο εργαλείο παραγωγής λύσης καθορίζεται βάσει υπουργικής απόφασης. Εφόσον επιλεγεί η χρήση του από χρηματοδοτικούς φορείς, τότε το εργαλείο θα παράγει λύση βάσει των οικονομικών στοιχείων που υπέβαλε ο οφειλέτης ή που είναι διαθέσιμα στα αρχεία στα οποία επιτρέπει πρόσβαση με την αίτησή του. Η λύση αυτή προσδιορίζει το αναπροσαρμοσμένο ποσό οφειλής του και τον χρόνο εξόφλησής του ως προς κάθε καταλαμβανόμενο πιστωτή.

Άρθρο 118

Το άρθρο 118 ρυθμίζει θέματα που αφορούν στη συμμετοχή του Δημοσίου και Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης σε σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Στον νόμο τίθεται μεταξύ άλλων, οι όροι σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών που δεν αποκλείουν τη συναίνεση του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (παράγραφος 8).

Κατά τα λοιπά, διακρίνονται τρεις περιπτώσεις. Η πρώτη αφορά τη διαβίβαση πρότασης που έχει εξασφαλίσει τη συναίνεση των χρηματοδοτικών φορέων (κατά την προβλεπόμενη πλειοψηφία) και του οφειλέτη και που αφορά οφειλές προς Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης έως 1,5 εκατομμύρια Ευρώ που επίσης αθροιστικά είναι μικρότερες από το άθροισμα των οφειλών προς τους χρηματοδοτικούς φορείς. Εφόσον η πρόταση αυτή έχει παραχθεί με το αυτοματοποιημένο εργαλείο ή δηλώνεται από τους χρηματοδοτικούς φορείς ότι η ανάκτηση του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης είναι μεγαλύτερη από αυτήν σε περίπτωση πτώχευσης και ότι η σύμβαση αναδιάρθρωσης καθιστά τον οφειλέτη βιώσιμο ή αποτρέπει στην αφερεγγυότητά του, τότε θεωρείται ότι συναινούν οι δημόσιοι πιστωτές με μόνη την παρέλευση δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς της πρότασης. Στη δεύτερη περίπτωση που δεν πληρούνται τα παραπάνω ποσοτικά κριτήρια (ως προς το μέγιστο ύψος οφειλής ή τη σχέση αθροίσματος οφειλών προς δημόσιους πιστωτές προς το άθροισμα των οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς), η συναίνεση του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης είναι σύννομη εφόσον, μεταξύ άλλων, παρέχεται γνώμη διαχειριστή αφερεγγυότητας ότι η ανάκτηση του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης είναι μεγαλύτερη από αυτήν σε περίπτωση πτώχευσης και ότι η σύμβαση αναδιάρθρωσης καθιστά τον οφειλέτη βιώσιμο ή αποτρέπει την αφερεγγυότητά του. Η τρίτη περίπτωση αφορά τη δυνατότητα του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης να καταρτίσουν συμβάσεις αναδιάρθρωσης σε διμερή βάση.

Το άρθρο επίσης εκθέτει τις συνέπειες αποδοχής σύμβασης αναδιάρθρωσης ως προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 119

Το άρθρο 119 θέτει τις συνέπειες τήρησης και αθέτησης, αντιστοίχως, σύμβασης αναδιάρθρωσης που επιτυγχάνεται στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού, καθώς και τις προϋποθέσεις λήψης επιδότησης δόσης για την εξυπηρέτηση δανείων με εξασφάλιση κύρια κατοικία.

Άρθρο 120

Το άρθρο 120 ρυθμίζει τα θέματα της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που υποστηρίζει τον εξωδικαστικό μηχανισμό. Ιδιαίτερη σημασία έχει η παρεχόμενη εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης για τον προσδιορισμό του περιεχόμενου της σύμβασης προσχώρησης για τη συμμετοχή πιστωτών χρηματοδοτικών φορέων στον εξωδικαστικό συμβιβασμό.

Άρθρο 121

Τέλος, το άρθρο 121 θέτει το πλαίσιο συνεργασίας των χρηματοδοτικών φορέων για την αποτελεσματική συμμετοχή τους στον εξωδικαστικό μηχανισμό. Προβλέπει, ειδικότερα, μεταξύ άλλων, την από κοινού αποδοχή κανόνων για τη συνεργασία τους και την ανταλλαγή πληροφοριών, την αποδοχή ή μη αιτήσεων, την εξέτασή τους, την επεξεργασία των σχετικών στοιχείων, την παραγωγή των προβλεπόμενων δηλώσεων και πιστοποιήσεων, αλλά και τη διαμόρφωση έγκαιρης προειδοποίησης για την αποφυγή της αφερεγγυότητας των οφειλετών τους.

Άρθρο 122

Όπως επισημαίνεται στην Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4446/2016, είχαν ήδη ληφθεί υπόψη με τον νόμο αυτό οι πρόνοιες της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12ης.3.2014 για μια νέα προσέγγιση της επιχειρηματικής αποτυχίας και της αφερεγγυότητας (C 2014/1500). Η Σύσταση αυτή, στο μεταξύ, αποτέλεσε τη βάση για την Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα. Σε ό,τι αφορά τα ρυθμιζόμενα στον Τίτλο II της Οδηγίας πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης, το ελληνικό δίκαιο διαθέτει ήδη επαρκές προπτωχευτικό πλαίσιο, και ειδικότερα τη διαδικασία εξυγίανσης των άρθρ. 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα. Με το παρόν νομοσχέδιο, γίνονται περαιτέρω βελτιώσεις στις οικείες διατάξεις, ώστε η ρύθμιση να ανταποκρίνεται πλήρως στις πρόνοιες της εν λόγω Οδηγίας. Κατά τα λοιπά, διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία εξυγίανσης, με ορισμένες βελτιώσεις. Ειδικότερα, στο άρθρο 122, λόγω της επέκτασης της πτωχευτικής ικανότητας σε κάθε φυσικό πρόσωπο, με το άρθρο 2, ορίζεται ότι στη διαδικασία εξυγίανσης του Ενδέκατου Κεφαλαίου υπάγονται μόνο πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Άλλωστε, και κατά την Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα, τα πλαίσια προληπτικής αναδιάρθρωσης δεν απευθύνονται σε φυσικά πρόσωπα που δεν είναι επιχειρηματίες. Περαιτέρω, η αρχή της συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών μετονομάζεται σε αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών.

Άρθρο 123

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα, τα θιγόμενα μέρη θα πρέπει να διαχωρίζονται σε χωριστές κατηγορίες, προκειμένου να εγκριθεί σχέδιο αναδιάρθρωσης. Στο ισχύον ελληνικό δίκαιο, προκειμένου να εγκριθεί η συμφωνία εξυγίανσης, αρκεί η υπογραφή της συμφωνίας από πιστωτές που εκπροσωπούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων στο οποίο περιλαμβάνεται το σαράντα τοις εκατό (40%) των τυχόν εμπραγμάτως ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων απαιτήσεων. Επομένως, εξαιρώντας την απαίτηση υπερψήφησης και από ορισμένο ποσοστό των εμπραγμάτως ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων απαιτήσεων, το ελληνικό δίκαιο δεν προνοεί για την ύπαρξη ξεχωριστών κατηγοριών πιστωτών. Με την προτεινόμενη διάταξη, δημιουργούνται κατ' αρχήν οι εξής δύο κατηγορίες πιστωτών: όσοι έχουν ειδικό προνόμιο (κατά την έννοια του άρθρου 96 και των οικείων διατάξεων του ΚΠολΔ), και όλοι οι υπόλοιποι πιστωτές (δηλ. όσοι είναι ανέγγυοι). Συνεπώς εισάγεται η εύλογη διάκριση των πιστωτών μεταξύ αυτών που αποβλέπουν ειδικότερα σε συγκεκριμένα εξασφαλιστικά στοιχεία και αυτών

των οποίων η ικανοποίηση θα προέλθει από το σύνολο της περιουσίας του οφειλέτη. Απαιτείται συναίνεση του 50% (βάσει ύψους απαίτησης) κάθε κατηγορίας.

Η κατηγοριοποίηση αυτή πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με τις πρόνοιες του άρθρου 129 παρ. 2. Δεδομένου ότι η νέα διάταξη του άρθρου 123 παρ. 1 θα μπορούσε να εγείρει δυσκολίες στην έγκριση συμφωνιών εξυγίανσης (ιδίως, όταν δεν συναινούν οι ανέγγυοι πιστωτές) προβλέπεται στο άρθρο 129 παρ. 2, στο πλαίσιο και της πρόβλεψης του άρθρου 11 της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα περί διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών, ένας εναλλακτικός τρόπος αποδοχής της συμφωνίας εξυγίανσης: αρκεί η αποδοχή αυτής από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και περισσότερο από πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο, σε συνδυασμό με την πλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 129 παρ. 2 (βλ. και Αιτιολογική Έκθεση επί του άρθρου 129).

Επομένως, ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη οι πρόνοιες της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα, χωρίς να προκαλούνται δυσανάλογα ή αχρείαστα εμπόδια για την αποδοχή των συμφωνιών εξυγίανσης από τους πιστωτές.

Ένας ακόμη νεωτερισμός είναι η δυνατότητα παροχής της συναίνεσης των πιστωτών μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Σε αυτή την περίπτωση, έχει συνταχθεί σχέδιο συμφωνίας εξυγίανσης και τίθεται σε ψηφοφορία, οι λεπτομέρειες της οποίας θα καθοριστούν σε σχετική υπουργική απόφαση.

Άρθρο 124

Η παρούσα διάταξη αντιστοιχεί στα άρθρα 101 και 102 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με ορισμένες προσθήκες σχετικά με τη συμμετοχή του Δημοσίου και δημοσίων φορέων στη διαδικασία εξυγίανσης.

Η διάταξη προσθέτει, αρχικά, ότι την κατ' αρχήν αρμοδιότητα παροχής συναίνεσης επί συμφωνιών εξυγίανσης έχει, επί νομικών προσώπων, ο διαχειριστής ή το όργανο διοίκησης (ενδεικτικά, επί ανωνύμων εταιρειών, το διοικητικό συμβούλιο). Περαιτέρω η διάταξη ρυθμίζει κατά τρόπο ρητό ένα θέμα που είχε απασχολήσει την νομική θεωρία ιδίως ως προς τις «άγραφες» αρμοδιότητες της συνέλευσης των εταίρων ή των μετόχων, αν δηλαδή η μεταβίβαση της επιχείρησης του οφειλέτη ή μέρους αυτής ή σημαντικών περιουσιακών του στοιχείων σε εφαρμογή συμφωνίας εξυγίανσης προϋποθέτει τη συναίνεση των μετόχων ή εταίρων του μέσω της γενικής τους συνέλευσης ή άλλως κατά τις σχετικές καταστατικές προβλέψεις του οφειλέτη. Η διάταξη αναφέρει ότι σε παρόμοιες περιπτώσεις, όπου δεν υπάρχει ρητή σχετική διάταξη νόμου που να παρέχει σχετική αρμοδιότητα στους μετόχους, εταίρους ή τα συλλογικά τους όργανα, κατά περίπτωση, δεν απαιτείται η συναίνεσή τους και αρκεί η δέσμευση του οφειλέτη από το όργανο διοίκησής του. Αυτό μάλιστα ισχύει ακόμα και αν υφίσταται αντίθετη πρόβλεψη στο καταστατικό του οφειλέτη εφόσον προκύπτει ότι οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν θα περιέλθουν σε χειρότερη θέση λόγω της συμφωνίας εξυγίανσης από τη θέση στην οποία θα περιέλθουν σε περίπτωση πτώχευσης (όταν π.χ. στο σενάριο της πτώχευσης δεν θα απέμενε καμία αξία για τους μετόχους). Τούτο θα πιστοποιείται στην έκθεση του εμπειρογνώμονα.

Συνεπώς, συναίνεση από τη συνέλευση των εταίρων ή των μετόχων απαιτείται μόνο κατά ρητή διάταξη του εταιρικού δικαίου (ιδίως για τη μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ή την παραίτηση από δικαίωμα προτίμησης) διατηρείται όμως η δυνατότητα του δικαστηρίου που προβλέπεται στο άρθρο 101 παράγραφος 2 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα να διορίσει εντολοδόχο για την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου μετόχων ή εταίρων υπέρ της

απαιτούμενης για την υλοποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης ενέργειας, εφόσον η άρνησή τους είναι καταχρηστική.

Η πρόβλεψη αυτή είναι σύμφωνη και με το άρθρο 12 της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα, κατά το οποίο οι μέτοχοι ή οι εταίροι δεν θα πρέπει αδικαιολόγητα να εμποδίζουν ή να αποτρέπουν την εφαρμογή σχεδίου αναδιοργάνωσης, ενδεικτικά, όπως σχετικά αναφέρεται στο Προοίμιο της Οδηγίας αυτής, μπορεί να προβλεφθεί ότι οι μέτοχοι/εταίροι δεν έχουν δικαίωμα ψήφου επί σχεδίων αναδιάρθρωσης και να αποσυνδεθεί η έγκριση ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης από τη συμφωνία των μετόχων/εταίρων που σε περίπτωση πτώχευσης εκτιμάται ότι δεν θα συμμετείχαν στη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης.

Ακόμη, ένα από τα προβλήματα της συμφωνίας εξυγίανσης κατά την εφαρμογή της είναι ότι το Δημόσιο και γενικά οι δημόσιοι φορείς δεν παρέιχαν σχεδόν ποτέ τη συναίνεσή τους σε συμφωνίες εξυγίανσης, ακόμη και όταν προέκυπτε ότι το σενάριο της εξυγίανσης είναι καλύτερο από αυτό της πτώχευσης για το Δημόσιο ή τους δημόσιους φορείς. Προς τον σκοπό της διευκόλυνσης της σύναψης των συμφωνιών εξυγίανσης, ορίζεται αφενός ότι το Δημόσιο ή οι δημόσιοι φορείς συναινούν σε συμφωνίες εξυγίανσης, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης και οι φορείς αυτοί αναμένεται να βρεθούν σε καλύτερη θέση σε σχέση με το σενάριο της πτώχευσης, αφετέρου δε ότι οι φορείς αυτοί δεν χρειάζεται να εξετάσουν αν συντρέχουν αυτές οι συνθήκες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 6. Βάσει αυτής, εφόσον οι οφειλές του Δημοσίου ή των δημοσίων φορέων δεν ξεπερνούν ορισμένο ύψος και δεν υπερβαίνουν κατ' ύψος τις απαιτήσεις των λοιπών πιστωτών (ιδιωτών), οι φορείς αυτοί συναινούν, στον βαθμό που η έκθεση του εμπειρογνώμονα επιβεβαιώνει ότι οι φορείς αυτοί δεν θα βρεθούν σε χειρότερη θέση σε σχέση με το σενάριο της πτώχευσης του οφειλέτη (δεν χρειάζεται, δηλαδή, να προβούν οι ίδιοι οι φορείς σε αυτή την αξιολόγηση). Έτσι, διευκολύνεται η σύναψη συμφωνιών εξυγίανσης, ενόψει και των νέων ποσοστών απαιτήσεων που απαιτούνται για τη σύναψή τους κατά τα άρθρα 123 παρ. 1 και 129 παρ. 2.

Άρθρο 125

Το εν λόγω άρθρο επαναλαμβάνει τον ενδεικτικό κατάλογο προβλέψεων που μπορεί να έχει η συμφωνία εξυγίανσης, κατά το άρθρο 103 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με ορισμένες προσθήκες (παρ. 1θ) και διευκρινίσεις ως προς τους καταλαμβανόμενους από τη συμφωνία πιστωτές, καθώς και τους περιορισμούς ως προς την επίπτωση της συμφωνίας σε εργασιακά δικαιώματα.

Άρθρο 126

Μεταφέρονται βασικά οι προβλέψεις του άρθρου 104 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα. Το περιεχόμενο της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης προσαρμόζεται στο άρθρο 8 της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα. Επίσης, μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 106στ του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, ειδικά ως προς τους εμπειρογνώμονες, ενώ πλέον οι εμπειρογνώμονες θα προέρχονται από το Μητρώο Εμπειρογνώμωνων του άρθρου 168. Τέλος, ορίζεται ότι η υποβολή της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, όπως και η λήψη προληπτικών μέτρων, δεν συνιστούν λόγους λύσης/καταγγελίας εκκρεμών συμβάσεων ακόμα και στην περίπτωση που υφίστανται συμβατικά δικαιώματα καταγγελίας αποκλειστικά και μόνο λόγω της υπαγωγής του οφειλέτη στη διαδικασία εξυγίανσης. Έτσι, διαφυλάσσεται η δυνατότητα εξυγίανσης της επιχείρησης, σε

αρμονία και με την παρ. 5 του άρθρου 7 της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα.

Άρθρο 128

Μεταφέρονται οι προβλέψεις των άρθρων 106 και 106α του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με ορισμένους εμπλουτισμούς και προσαρμογές στην Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα (ιδίως, το άρθρο 6 αυτής). Ειδικότερα, διατηρείται η αυτόματη αναστολή διώξεων με την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, διάρκειας τεσσάρων μηνών, όπως και η πρόβλεψη ότι, μετά την πάροδο του διαστήματος αυτού, μπορούν να διατάσσονται προληπτικά μέτρα, σύμφωνα με την παρ. 4. Η παρ. 4 παραπέμπει στο άρθρο 12 περί προληπτικών μέτρων, προβλέπει, όμως, επιπρόσθετα, ως δυνατό προληπτικό μέτρο τον διορισμό ειδικού εντολοδόχου με αρμοδιότητα να ασκεί ορισμένες ή και όλες τις αρμοδιότητες της διοίκησης της επιχείρησης του οφειλέτη. Αυτή η δυνατότητα θα έχει ιδιαίτερη αξία όταν εκτιμάται ότι ο οφειλέτης δεν θα διοικήσει την επιχείρηση κατά σύνομο τρόπο μέχρι την έκδοση της απόφασης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης (π.χ. όταν πιθανολογείται ότι θα προβεί σε καταδολιευτικές ενέργειες εις βάρος των πιστωτών). Εφόσον τα μέτρα χορηγούνται χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη, θα πρέπει να συντρέχει περίπτωση παράβασης του άρθρου 54, καταδολιευτικών μεταβιβάσεων από τον οφειλέτη ή καταχρηστικής άρνησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση για συμφωνία εξυγίανσης του οφειλέτη. Ως προς τη δυνατότητα μεταρρύθμισης ή παράτασης της διάρκειας των προληπτικών μέτρων, αυτές διατηρούνται, με την προσθήκη, όμως, ότι η ανώτατη διάρκεια ισχύος των προληπτικών μέτρων είναι δώδεκα μήνες.

Τέλος, διατηρείται η δυνατότητα χορήγησης προληπτικών μέτρων, άπαξ, κατά το χρονικό διάστημα των διαπραγματεύσεων πριν τη σύναψη της συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρο 106α παρ. 6 του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα). Διευκρινίζεται ότι η ανώτατη διάρκειά τους είναι τέσσερις μήνες, οι οποίοι άρχονται από την καθ' οιονδήποτε τρόπο χορήγησή τους (π.χ. με προσωρινή διαταγή). Ωστόσο, η παρ. 11 εισάγει τη δυνατότητα κατ' εξαίρεση παρατάσεώς τους, υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στη διάταξη, οι οποίες αντιστοιχούν στα προβλεπόμενα στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 6 της Οδηγίας για την εξυγίανση και την αφερεγγυότητα.

Περιλαμβάνεται επίσης η εξαίρεση των ανεξόφλητων απαιτήσεων των εργαζομένων από κάθε αναστολή επιμέρους ατομικών διώξεων, ανεξάρτητα από το αν οι απαιτήσεις αυτές έχουν γεννηθεί πριν ή μετά τη χορήγηση της αναστολής.

Άρθρο 129

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 106β του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με τις εξής προσθήκες. Σε περίπτωση που η συμφωνία δεν έχει εγκριθεί από τις κατηγορίες πιστωτών που αναφέρονται στο άρθρο 123 παρ. 1, δίνεται η δυνατότητα αποδοχής της συμφωνίας εξυγίανσης υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2 (βλ. και παραπάνω, επί του άρθρου 123). Η συναίνεση της μίας κατηγορίας (των απαιτήσεων με ειδικό ή γενικό προνόμιο) είναι εξασφαλισμένη, οπότε το ζητούμενο είναι η παράκαμψη της άλλης κατηγορίας, δηλ. των μη προνομιούχων πιστωτών. Εν προκειμένω, μεταφέρονται οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 11 της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα περί διακατηγοριακής παράκαμψης των διαφωνιών.

Η παρ. 3 αναπαράγει τα κριτήρια επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης της παρ. 2 του άρθρου 106β του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με δύο διαφοροποιήσεις: η αρχή της μη

χειροτέρευσης των πιστωτών εξετάζεται μόνο ως προς τους πιστωτές που εκφράζουν με κάποιον από τους τρόπους που αναφέρονται στη διάταξη τη διαφωνία τους με τη συμφωνία εξυγίανσης (βλ. και τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 της Οδηγίας για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα). Επίσης, συμφωνία εξυγίανσης χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη μπορεί να συνάπτεται, και όταν αυτή έχει ως αντικείμενο τη μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου της επιχείρησής του.

Τέλος, επέρχονται ορισμένες βελτιώσεις στην τροποποίηση της συμφωνίας εξυγίανσης της παρ. 11 του άρθρου 106β του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα. Οι τροποποιήσεις μπορούν να αφορούν και το ύψος των προς αποπληρωμή απαιτήσεων, ενώ μπορούν να επηρεάζουν και τις απαιτήσεις των μη συμβαλλόμενων πιστωτών.

Άρθρο 130

Μεταφέρονται οι προβλέψεις των άρθρων 106γ και 106ε του υφιστάμενου Πτωχευτικού Κώδικα, με ορισμένες μερικότερες τροποποιήσεις. Διευκρινίζεται, ότι η συμφωνία μπορεί να ρυθμίζει απαιτήσεις εφόσον γεννήθηκαν μέχρι την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης. Διατηρείται ο κανόνας, ότι ο πιστωτής μπορεί να μην συναινέσει στον περιορισμό της υπέρ του εγγύησης ή συνοφειλής στο ίδιο ποσό με την απαίτηση κατά του οφειλέτη. Ο ίδιος κανόνας ισχύει και όταν εγγυητής είναι το Δημόσιο. Στις συνέπειες της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, διασαφηνίζεται ότι τυχόν κατασχέσεις εις χείρας τρίτων που έχουν ως αιτία ρυθμιζόμενες με τη συμφωνία εξυγίανσης οφειλές αίρονται, εφόσον το προβλέπει η συμφωνία. Το δικαίωμα έναντι όλων ακύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης διατηρείται, διαγράφεται όμως ως λόγος η ουσιώδης μη εκπλήρωση των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης (αφού η μη τήρηση της συμφωνίας μπορεί να τίθεται ως λόγος καταγγελίας της συμφωνίας κατά την παρ. 2 του άρθρου 125). Τέλος, διευκρινίζεται ότι η τυχόν ακύρωση της συμφωνίας δεν θίγει τα δικαιώματα καλόπιστου τρίτου που απέκτησε εξ επαχθούς αιτίας περιουσιακά στοιχεία από τον οφειλέτη.

Άρθρο 134

Στο Κεφάλαιο Δωδέκατο του παρόντος νομοσχεδίου μεταφέρονται, με ορισμένες βελτιώσεις, οι διατάξεις του π.δ. 133/2016 με τίτλο «Ρύθμιση του επαγγέλματος του διαχειριστή αφερεγγυότητας» (Α' 242), καθώς συστηματικά ανήκουν στον Κώδικα Φερεγγυότητας και Δεύτερης Ευκαιρίας. Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιδιώκεται η διασφάλιση ότι οι διαχειριστές αφερεγγυότητας είναι κατάλληλα καταρτισμένοι, διορίζονται με διαφάνεια και, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της ανάγκης να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών, εποπτεύονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και εκτελούν με ακεραιότητα τα καθήκοντά τους. Καλύπτονται επίσης θέματα όπως η ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικής ευθύνης, ενώ λαμβάνονται υπόψη η επίδοση και η εμπειρία των διαχειριστών αφερεγγυότητας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Ειδικότερα, στο άρθρο 134 ορίζεται ότι ο διαχειριστής αφερεγγυότητας ασκεί τις αρμοδιότητες συνδίκου της πτώχευσης, όπως και του ειδικού εντολοδόχου (όταν ορίζεται τέτοιος στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης, και ειδικότερα στο πλαίσιο του άρθρου 129 παρ. 6).

Άρθρο 135

Ορίζεται ότι η Επιτροπή Διαχείρισης Αφερεγγυότητας λειτουργεί πλέον στο Υπουργείο Οικονομικών, καθώς στο Υπουργείο αυτό ήδη εντάσσεται η Γενική Γραμματεία Ιδιωτικού Χρέους με ευρύτερες αρμοδιότητες για ζητήματα χρέους ιδιωτών. Η συγκρότηση, όπως και ειδικότερα θέματα λειτουργίας της Επιτροπής, όπως και του πειθαρχικού συμβουλίου, ορίζονται με κοινή

απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Κατά τα λοιπά, μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 4 του π.δ. 133/2016.

Άρθρο 136

Ορίζεται ότι διαχειριστής αφερεγγυότητας μπορεί να είναι και νομικό πρόσωπο, και ειδικότερα δικηγορική εταιρία ή ελεγκτική εταιρία ή συμβουλευτική εταιρία ή εταιρεία διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, εφόσον σε κάθε περίπτωση απασχολεί τουλάχιστον ένα πιστοποιημένο πρόσωπο με οποιαδήποτε σχέση απασχόλησης. Άλλωστε, πρόσωπα που έχουν ήδη εγγραφεί στο Μητρώο Φερεγγυότητας προέρχονται από αυτά τα νομικά πρόσωπα, και επιλέγονται και λόγω της απασχόλησής τους σε αυτά, οπότε δεν κρίθηκε αναγκαία η διατήρηση του περιορισμού ότι ο διοριζόμενος διαχειριστής αφερεγγυότητας πρέπει να είναι υποχρεωτικά φυσικό πρόσωπο. Επίσης, αποσαφηνίζεται ότι η άσκηση καθηκόντων δεν είναι ασυμβίβαστη με το δικηγορικό λειτούργημα όταν η παροχή αυτών των υπηρεσιών γίνεται δια δικηγορικής εταιρίας.

Άρθρο 137

Διατηρείται η πρόβλεψη ότι οι συμμετέχοντες στις εξετάσεις πρέπει να αποδεικνύουν πενταετή τουλάχιστον άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος ή αυτού του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή λογιστή φοροτεχνικού Α τάξεως, με την προσθήκη ότι αρκεί και η άσκηση ετέρου οικονομικού επαγγέλματος για διάστημα δέκα ετών.

Οι απαγορεύσεις χορήγησης πιστοποίησης προέρχονται από το άρθρο 5 παρ. 3 του π.δ. 133/2016. Η ανανέωση της άδειας του διαχειριστή προβλεπόταν μεν (άρθρο 9 παρ. 3 π.δ. 133/2016), αλλά διευκρινίζονται περιπτώσεις που δεν δικαιολογείται η ανανέωση της άδειας.

Άρθρο 138

Μεταφέρονται προβλέψεις του άρθρου 6 του π.δ. 133/2016. Στα εξεταζόμενα αντικείμενα προστίθενται οι βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης αφερεγγυότητας. Προβλέπεται ύψος παραβόλου για τη συμμετοχή στις εξετάσεις, το οποίο όμως μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή υπουργική απόφαση.

Άρθρο 139

Μεταφέρονται προβλέψεις του άρθρου 6 παρ. 4-6 του π.δ. 133/2016, με αφαίρεση της αναφοράς στα προσόντα των μελών της επιτροπής.

Άρθρο 141

Εμπλουτίζονται οι προβλέψεις του άρθρου 15 του π.δ. 133/2016 για τη διαρκή επιμόρφωση των πιστοποιημένων προσώπων.

Άρθρο 142

Περιλαμβάνονται οι προβλέψεις για το Μητρώο διαχειριστών αφερεγγυότητας. Διατηρείται η διάκριση των διαχειριστών σε δύο βαθμίδες, με προσαρμογές οφειλόμενες στη θέσπιση διαχειριστών-νομικών προσώπων, αλλά και στον εισαγόμενο ορισμό των διαδικασιών μικρού αντικειμένου.

Άρθρο 143

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 10 του π.δ. 133/2016, με προσαρμογή οφειλόμενη στη θέσπιση διαχειριστών-νομικών προσώπων. Η αντικατάσταση του διαχειριστή αφερεγγυότητας, όταν τελεί καθήκοντα συνδίκου, ρυθμίζεται στο άρθρο 65.

Άρθρο 144

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 11 του π.δ. 133/2016, με προσαρμογή οφειλόμενη στη θέσπιση διαχειριστών-νομικών προσώπων.

Άρθρο 145

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 13 του π.δ. 133/2016, με προσαρμογή οφειλόμενη στη θέσπιση διαχειριστών-νομικών προσώπων. Επίσης, προβλέπεται η εισαγωγή Κώδικα Δεοντολογίας των διαχειριστών αφερεγγυότητας, με απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης Αφερεγγυότητας.

Άρθρο 147

Σημαντική καινοτομία του π.δ. 133/2016 ήταν η εισαγωγή «αμοιβής επιτυχίας» για τον διαχειριστή αφερεγγυότητας, ώστε να έχει κίνητρο να περαιώσει το ταχύτερο τις σχετικές διαδικασίες. Η πρόβλεψη αυτή διατηρείται.

Επίσης προβλέπεται ότι η αμοιβή του διαχειριστή αφερεγγυότητας, μπορεί να καταβάλλεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ή στο τέλος αυτής. Στο ζήτημα αυτό, σχετική είναι και η πρόβλεψη περί έκδοσης υπουργικής απόφασης, που μπορεί να προβλέπει την ελάχιστη αμοιβή των διαχειριστών αφερεγγυότητας, αλλά και την καταβολή αυτής ανά στάδια (ώστε ο διαχειριστής να μην χρειάζεται να αναμένει το τέλος μίας διαδικασίας που μπορεί να διαρκέσει ακόμη και χρόνια).

Άρθρο 148

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 17 του π.δ. 133/2016, με προσαρμογή οφειλόμενη στη θέσπιση διαχειριστών-νομικών προσώπων.

Άρθρο 149

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 18 του π.δ. 133/2016, με την προσθήκη, ως πειθαρχικού παραπτώματος, της μη αποδοχής διορισμού χωρίς σπουδαίο λόγο ή της παραίτησης του διαχειριστή χωρίς σπουδαίο λόγο.

Άρθρο 151

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 20 του π.δ. 133/2016, με εξειδίκευση των λόγων που δικαιολογούν την ποινή της προσωρινής αφαίρεσης της άδειας διαχειριστή. Οι λόγοι που δικαιολογούν οριστική αφαίρεση της άδειας μεταφέρονται στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 154

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 23 του π.δ. 133/2016, με προσαρμογή στη μεταφορά αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο Οικονομικών.

Άρθρο 156

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 25 του π.δ. 133/2016, με προσαρμογή στη μεταφορά αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο Οικονομικών.

Άρθρο 158

Μεταφέρονται οι προβλέψεις του άρθρου 27 του π.δ. 133/2016. Περιορίζεται η έναντι τρίτων (πέραν των πιστωτών και του οφειλέτη) ευθύνη του διαχειριστή αφερεγγυότητας σε περιπτώσεις δόλιας πράξης. Σημαντική είναι η διευκρίνιση ότι δεν δημιουργείται ευθύνη του διαχειριστή αφερεγγυότητας ως εκπροσώπου του οφειλέτη για οφειλές προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή εργαζομένους, ώστε να μην υπάρχει αντικίνητρο στην ανάληψη σχετικών καθηκόντων.

Άρθρο 159

Η Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα αναδεικνύει την κρίσιμη συνεισφορά της έγκαιρης προειδοποίησης και πρόσβασης σε πληροφορίες στη πρόληψη και αντιμετώπιση της οικονομικής αδυναμίας. Ειδικότερα ορίζει ότι «[θ]α πρέπει, συνεπώς, να παρέχονται σαφείς, επικαιροποιημένες, ευσύνοπτες και εύχρηστες πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης, καθώς και ένα ή περισσότερα εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης, ώστε να δίνονται κίνητρα στους οφειλέτες που αρχίζουν να αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες να αντιδρούν εγκαίρως. Τα εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης, υπό μορφή μηχανισμών ειδοποίησης όταν ο οφειλέτης δεν έχει κάνει ορισμένες πληρωμές, μπορούν να ενεργοποιηθούν, για παράδειγμα, από την υπερημερία περί την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Τα ίδια τα κράτη μέλη δύνανται είτε να αναπτύξουν τέτοια εργαλεία είτε να αφήσουν στον ιδιωτικό τομέα να το πράξει, υπό την προϋπόθεση της επίτευξης του στόχου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιστούν διαθέσιμες διαδικτυακά τις πληροφορίες σχετικά με το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, παραδείγματος χάριν σε ειδικό ιστότοπο ή ιστοσελίδα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να δύνανται να προσαρμόζουν τα εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης ανάλογα με το μέγεθος της εταιρείας και να θεσπίζουν ειδικές διατάξεις έγκαιρης προειδοποίησης για μεγάλες εταιρείες και ομίλους, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητές τους. Η παρούσα οδηγία δεν δημιουργεί ευθύνη των κρατών μελών για ενδεχόμενες ζημίες που γεννώνται από διαδικασίες αναδιάρθρωσης που ενεργοποιούνται από τέτοια εργαλεία έγκαιρης προειδοποίησης.»

Τα προτεινόμενα άρθρα 159 έως και 162 θεσπίζουν μηχανισμούς και εργαλεία προειδοποίησης και υποστήριξης, που ανταποκρίνονται στους στόχους που θέτει η Οδηγία. Σημειώνεται ότι οι μηχανισμοί δεν προκαλούν πρόσθετες διαδικαστικές ή πληροφοριακές επιβαρύνσεις στους πιστωτές (συμπεριλαμβανομένων και των χρηματοδοτικών φορέων).

Άρθρο 160

Ειδικότερα το άρθρο 160 εισάγει ηλεκτρονικό μηχανισμό προειδοποίησης και κατηγοριοποίησης ενδιαφερομένων οφειλετών που φιλοξενείται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού.

Άρθρο 161

Συμπληρωματικά, τα άρθρα 161 και 162, προβλέπουν την σύσταση κέντρων και γραφείων εξυπηρέτησης οφειλετών, αλλά και την ενεργοποίηση επαγγελματικών επιμελητηρίων και συλλόγων για την ανταπόκριση σε σχετικές ανάγκες επιχειρήσεων και επιχειρηματιών.

Άρθρο 163

Μία από τις κρίσιμες καινοτομίες του νέου κώδικα είναι η εισαγωγή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας μέσω του οποίου διενεργείται επικοινωνία των ενδιαφερόμενων μερών αλλά και η διεκπεραίωση διαδικαστικών σταδίων, όπως η υποβολή αιτήσεων, η αναγγελία απαιτήσεων, η ψηφοφορία επί θεμάτων που αφορούν τη συνέλευση των πιστωτών αλλά και η

δημοσίευση κάθε σχετικής απόφασης και η παροχή ανακοινώσεων για κάθε διαδικαστική ενέργεια. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται όχι μόνο η πρόσβαση των πιστωτών στη διαδικασία, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και γενικότερα η δημοσιότητα και διαφάνεια της διαδικασίας. Αν ληφθεί υπόψη ότι ο εξωδικαστικός μηχανισμός βασίζεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του άρθρου 120, προκύπτει ότι σε σημαντικό βαθμό οι διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης της οικονομικής αδυναμίας χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα για τη βελτίωση της διαφάνειας, δημοσιότητας και ταχύτητας υλοποίησής τους.

Άρθρο 164

Η εισαγωγή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας εξυπηρετεί και τη συλλογή και επεξεργασία στοιχείων που αφορούν διαδικασίες του νέου κώδικα. Όπως υπογραμμίζεται στην Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα, «[ε]ίναι σημαντικό να συλλέγονται αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αναδιάρθρωσης, αφερεγγυότητας και απαλλαγής από τα χρέη, προκειμένου να είναι δυνατή η παρακολούθηση της εκτέλεσης και εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συλλέγουν και να συγκεντρώνουν δεδομένα επαρκώς αναλυτικά ώστε να επιτρέπουν την αξιόπιστη αξιολόγηση του τρόπου πρακτικής λειτουργίας της οδηγίας και θα πρέπει να κοινοποιούν τα δεδομένα αυτά στην Επιτροπή». Επιπλέον, η συγκέντρωση και επεξεργασία των στοιχείων αυτών επιτρέπει την αξιολόγηση της λειτουργίας των διαδικασιών του νέου κώδικα, τον εντοπισμό προβλημάτων ή σφαλμάτων και τη διαμόρφωση προτάσεων προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την αντιμετώπισή τους.

Άρθρο 166

Το άρθρο 166 εισάγει μέθοδο διασφάλισης ότι η αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος κύριας κατοικίας ή η πτώχευση προσώπων που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτοι (που ορίζεται βάσει των κριτηρίων παροχής στεγαστικού επιδόματος) δεν θα τους υποχρεώσει να εγκαταλείψουν την κύρια κατοικία τους, στην οποία θα δικαιούται να παραμείνουν ως μισθωτές με δικαίωμα επαναγοράς της κατά τη λήξη της μισθωτικής διάρκειας. Η ανάκτηση γίνεται σε τιμή που προσδιορίζεται μεταξύ άλλων σε αναφορά προς την αγοραία αξία του ακινήτου κατά τον χρόνο άσκησης του δικαιώματος επαναγοράς, ενώ το μίσθωμα ορίζεται με βάση απόδοση που αντιστοιχεί προς το μέσο επιτόκιο στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο του προηγούμενου κατά περίπτωση μήνα. Προβλέπεται περαιτέρω η επιδότηση ενοικίου των δικαιούχων σύμφωνα με τις υφιστάμενες διατάξεις περί στεγαστικού επιδόματος.

Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων αγοράς και επαναμίσθωσης κύριας κατοικίας αναλαμβάνεται από ιδιωτικό φορέα που επιλέγεται με διαγωνιστική διαδικασία και υποχρεούται να προσχωρήσει σε σύμβαση παραχώρησης. Τα βασικά κριτήρια για την επιλογή του παραχωρησιούχου είναι το ύψος της ανάληψης κινδύνου από πλευράς του Δημοσίου, το οποίο θα προβλέπεται από την σύμβαση παραχώρησης και η αξιοπιστία, η ειδική τεχνογνωσία και η εμπειρία του υποψηφίου παραχωρησιούχου.

Η προτεινόμενη διάταξη, χωρίς να επιβαρύνει τους πιστωτές ή να προκαλεί προσκόμματα στην εξέλιξη των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή πτώχευσης, παρέχει σε οφειλέτες την επιλογή παραμονής στην κύρια κατοικία τους αλλά και την ανάκτησή της (σημειώνεται ότι το δικαίωμα αυτό κληρονομείται) εφόσον βεβαίως ικανοποιούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Αποτελεί επομένως άλλη μια έκφραση της νομοθετικής επιλογής παροχής νέας ευκαιρίας σε πρόσωπα που αντιμετωπίζουν οικονομική αδυναμία ή υπερχρέωση. Η οποιαδήποτε

καθυστέρηση ή πρόβλημα στη λειτουργία του φορέα δεν επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την ατομική ή συλλογική εκτέλεση.

Άρθρο 167

Το άρθρο 167 ρυθμίζει τα θέματα σύστασης και λειτουργίας του Μητρώου Εμπειρογνομόνων για την κάλυψη των σχετικών αναγκών των διαδικασιών των δέκατου και ενδεκάτου κεφαλαίου του νέου κώδικα.

Άρθρο 168

Το άρθρο 168 περιλαμβάνει τροποποιήσεις της νομοθεσίας περί δημόσιας πρότασης και μεταβίβασης ειδικής συμμετοχής σε ΑΕΠΕΥ εν όψει των τροποποιήσεων των διαδικασιών αφερεγγυότητας που εισάγει ο νέος κώδικας.

Άρθρο 169

Το άρθρο 169 ρυθμίζει ζητήματα αποτελεσματικότερης εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, μέσω της αξιοποίησης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού του άρθρου 120, η οποία θα μπορεί να χρησιμοποιείται για την άντληση δεδομένων της Τυποποιημένης Οικονομικής Κατάστασης.

Άρθρο 170

Το άρθρο 170 ρυθμίζει ζητήματα μεταβατικής εφαρμογής και κατάργησης διατάξεων λόγω της υιοθέτησης του νέου Κώδικα.

Άρθρο 171

Έναρξη Ισχύος